

CIRCUSSTAD
FESTIVAL
ROTTERDAM
2-6 MEI
2018

Jaarverslag 2018

Stichting Rotterdam CIRCUSSTAD

INHOUDSOPGAVE

1.	VOORWOORD	2
2.	DOELSTELLINGEN & RESULTATEN	3
2.1	Beoogde centrale doelstelling	3
2.2	Ambities en resultaten	3
2.3	Successen en leermomenten	5
2.4	Prestatiegegevens	6
3.	GEREALISEERD PROGRAMMA	8
3.1	Evaluatie artistiek	8
3.2	Opkomend Talent	9
3.3	Gerealiseerde coproducties en opdrachten	10
3.4	Gerealiseerd participatieprogramma	12
3.5	Gerealiseerde verdiepende randprogrammering	15
4.	MARKETING	17
4.1	Beoogde marketingdoelen en resultaten	17
4.2	Strategie	18
4.3	Overzicht middelen	20
4.4	Publieksonderzoek	20
5.	ORGANISATIE & SAMENWERKING	21
5.1	Stichting Rotterdam Circusstad	21
5.2	Code Cultural Governance	21
5.3	Code Culturele Diversiteit	23
5.4	Bedrijfsvoering	23
5.5	Productie	24
5.6	Stakeholders en samenwerking	24
5.7	SWOT / Risico analyse	25
6.	FINANCIËN	26
6.1	Inkomsten en uitgaven	26
6.2	Accountant	27
7.	ONDERTEKENING	28

“Van wat we gezien en meegemaakt hebben zijn we erg tevreden. Hadden niet echt verwachting vooraf, maar zowel kinderen als wij erg genoten. De workshop in de doeken vonden de meiden erg gaaf!!”

Bezoeker Circusstad Festival 2018

Stichting Rotterdam Circusstad (ANBI)
Eendrachtsweg 42
3012 LD Rotterdam

I. www.circusstad.nl
E. dirk@circusstad.nl
T. 010-240 91 44

KvK: 24471378
BTW: NL8212.31.911.B.01
IBAN: NL45 INGB 0007 7523 23

1. VOORWOORD

Geachte lezer,

Voor u ligt het jaarverslag 2018 van Stichting Rotterdam Circusstad, het samenwerkingsverband rond vernieuwend circustheater in Rotterdam. We mogen terugblikken op een geslaagde editie van Circusstad Festival.

Circusstad Festival kenmerkt zich door een brede opzet waarin ambities voor participatie, talentontwikkeling, presentatie en publieksonwikkeling in samenhang worden aangepakt. Zo bouwen we aan een innovatieve en inclusieve cultuursector die past bij de stad Rotterdam: stoer, divers en gastvrij.

Het jaarlijkse ritme, sterke online communicatie en een succesvolle stadsparade wierpen merkbaar hun vruchten af. Ruim **29.000 mensen** genoten van het programma, 10% meer dan in 2017. Het aandeel betalende bezoekers groeide met 25% naar 5.900. Hoewel die groei nog te weinig doorzet bij de avondvoorstellingen in de theaters, is hiermee merkbaar een beweging in gang gezet als het jaarlijkse festival in de meivakantie.

Internationale hoogtepunten beleefden we met o.a. **festivalhit** Gravity and Other Myths uit Australië en Circolombia – circus van ongekennde energie en technische kwaliteit dat met haar oorsprong in de favela's ook een voorbeeld was van de sociale impact die circus kan hebben. Trots zijn we daarnaast op de nieuwe generatie in Nederland gevormde circuskunstenaars. Naast de vele voorstellingen van opkomend talent, gaf het festival twee opdrachten/coproducties uit die beiden al kort na presentatie op het festival mooie speelreeksen genoten.

Op het vlak van **participatie** waren er mooie ontwikkelingen. Het jarige Circus Rotjeknor pakte een hoofdrol door een driedaagse uitwisseling te organiseren met vier jeugdcircussen. Het project bracht ongekennde inspiratie teweeg en mondde uit in een spectaculair goed ontvangen openingsact op het festivalplein: KABAAL!

Het festival besteedt bewust aandacht aan **inclusiviteit en diversiteit**. Zo trekt de stadsparade langs scholen en pleinen in alle wijken van de stad. In sommige wijken is dit een hoogtepunt in het jaar en bereiken we kinderen die nog nooit een voorstelling hebben gezien.

Tot slot **danken** we de vele fondsen en partners, groot en klein, die met hun bijdragen hét verschil maken waardoor bijzondere ambities mogelijk worden en we daadwerkelijk de maatschappelijke impact kunnen leveren die nodig is: een rijke en gevarieerde cultuursector waar iedereen zich aan kan verbinden. Dank!

Het bestuur van Stichting Rotterdam Circusstad

2. DOELSTELLINGEN & RESULTATEN

2.1 Beoogde centrale doelstelling

Missie:

Rotterdam Circusstad laat je de magie van het nieuwe circus ervaren. Met de ontwikkeling van Circusstad Festival als hét jaarlijkse festival voor innovatief circustheater bouwen we aan een profiel voor Rotterdam als dé circusstad van Nederland, en dragen zodoende bij aan:

- De ontwikkeling van circustheater als volwaardig exponent van een pluriforme, internationaal georiënteerde podiumkunstensector;
- Publieksonwikkeling voor kunst in het algemeen en circustheater in het bijzonder;
- De ontwikkeling en professionalisering van jong talent en het Nederlandse circusveld;
- De profilering van Rotterdam als levendige internationale cultuur- en evenementenstad.

Realisatie: We mogen trots zijn op onze publieksaantallen, goede (internationale!) pers en complimenten van (inter)nationale collega's. Daarbij merken we dat het imago van Circusstad aan het kantelen is; we hoeven steeds minder uit te leggen wat circustheater is. Het festival was opdrachtgever voor twee coproducties, die beiden een succes werden. Beiden hebben aanvullend op de 15-20 uitvoeringen op Circusstad al 20+ speelbeurten in binnen- en buitenland.

Dit jaar was de eer aan Circusstad Festival om de jaarlijkse meeting van het Europese netwerk Circostrada te hosten. Een traject waarop we mogen terugkijken met complimenten vanuit de Circostrada-organisatie en de 60 deelnemende professionals.

“Fabuleus! Kan niet wachten tot volgend jaar!”

Bezoeker Circusstad Festival 2018

2.2 Ambities en resultaten

Publieksonwikkeling

- Een laagdrempelig en aansprekend festival presenteren in het hart van de stad.
- Voorafgaand aan het festival een stadsparade organiseren langs 20-40 scholen, stadspaleizen en andere evenementen in Rotterdam.
- NIEUW: Een matineevoorstelling op zondagmiddag in de grote zaal van de Rotterdamse Schouwburg.
- NIEUW: Uitbreiding fringe programmering s'avonds naar drie avonden
- Het realiseren van een bezoekersaantal van totaal 27.500 personen.

Gerealiseerd:

Op het Schouwburgplein, in het hart van de stad, presenteerden we een aansprekend en grotendeels gratis toegankelijk festival. In de weken voorafgaand aan het festival toerden we met een stadsparade langs maar liefst (42!) basisscholen, stadspaleizen en andere evenementen verspreid door heel Rotterdam. Vele kinderen en ouders die we hier een eerste positieve eerste kennismaking boden. Ook de nieuwe programmaonderdelen zijn gerealiseerd. Op zondag speelde Circolombia een matineevoorstelling en het fringe programma s'avonds is uitgebreid naar drie avonden. Met name de vrijdag- en zaterdagavond vielen voor ons op zijn plek qua muziek en circusacts. De donderdag in samenwerking met het festival Djema el Fna is daarentegen minder goed van de grond gekomen.

Het beoogde bereik werd ruimschoots gehaald, met als kanttekening dat de zaalbezetting in de avonden achter blijft bij de ambitie. Het groeiende bereik onder gezinnen (overdag) vertaalt zich nog beperkt naar Theater- en evenementenpubliek. Publieksonderzoek laat zien dat het publiek een relatief goede afspiegeling is van de diversiteit van de stad. (Mosaic onderzoek)

Talentontwikkeling:

stimuleren talent, beleving, publieksbereik

- NIEUW: Coproductie festivalvoorstelling: Jong professioneel talent ondersteunen door een opdracht uit te zetten voor de creatie van een 'circusfestivalvoorstelling' voor in de Opticumtent.
- NIEUW: Coproductie voorstelling stadsparade: Jong professioneel talent ondersteunen met het ontwikkelen van een korte openluchtvoorstelling die autonoom kan spelen.
- Circusstad Festival is dé presentatieplek voor opkomende Nederlandse gezelschappen met dagelijks Emerging (Dutch) Talent in het HAL-Theater van de Rotterdamse Schouwburg en de presentatie van Nederlands talent aan professionals uit het Circostrada netwerk en het Nederlandse veld.
- NIEUW: Hosting general meeting van hét Europese netwerk Circostrada.

Gerealiseerd:

In de Opticum-tent op het Schouwburgplein kon men vijf dagen genieten van de eigen Circusstad coproductie met Tall Tales Company. Wat begon als duo met Rotterdamse roots is inmiddels uitgegroeid tot hét opkomende circusgezelschap in Rotterdam. Deze nieuwe voorstelling, *One of these days*, leverde enthousiaste reacties van publiek en pers op; o.a. vier sterren van de Theaterkrant. Ook de nieuwe coproductie voor de stadsparade was een succes. We hebben zowel de leden van het jonge Tea Time Company als de voorstelling zien groeien over de weken. Mede door de circusstudio in Odeon kon het trio tussen de speelbeurten op scholen door verder werken aan de voorstelling. Het resultaat mag er zijn en ook nu na de festivalperiode hebben ze veel gespeeld en nog meer speelbeurten in het verschiet liggen.

De geslaagde driedaagse Circostrada meeting droeg bij aan de internationale profilering van zowel het ontluikende Nederlandse circustheater veld.

Participatie:

stimuleren participatie, beleving, uitstraling

- NIEUW: Het 25-jarige Circus Rotjeknor brengt een uitwisseling tussen jeugdcircussen.
- NIEUW: Superhelden: Circus en Urban dans vermengen tot een nieuwe korte voorstelling.
- VERNIEUWD: Superhelden: presentaties van cross-overs tussen circus en (urban) sports.
- Zelf doen: het realiseren van 25 workshops en masterclasses.
- Zelf doen: voortzetting onderzoek om nieuwe circusdisciplines aan te bieden in de Circus Jungle.

Gerealiseerd:

Langs de gehele participatieketen vonden activiteiten plaats waarin deelnemers zich van eerste kennismaking tot masterclass, van vingeroefening of act tot eigen voorstelling op het festival manifesteerden. De Circus Jungle is steevast een populair onderdeel bij bezoekers van het festival. Bijzonder was het project Circus meets Sport (voorheen superhelden), waarin we nadrukkelijk samenwerking zochten –en vonden- met amateurgroepen uit sport en urban disciplines. Het enthousiasme spatte er vanaf tijdens workshops en performances met ritmisch gymnasten en jongleurs, rugbyende acrobaten, acrobatische basketballers, boulderende stoelenklimmers en meer!

2.3 Successen en leermomenten

Successen

- Een gerealiseerd publieksbereik van 29.000 bezoekers, met 5919 betalende bezoekers.
- De bijzondere openingshandeling met percussionist Martin Baai, die de hele zaal tijdens de Openingsavond liet zinderen.
- De festivalbeleving: het terrein op het Schouwburgplein met de 'kleinere' opstelling en grasmat zorgde voor een fijne, intieme sfeer en werd positief ontvangen bij het publiek.
- Programmering: Een van de hoogtepunten was de voorstelling van het Australische Gravity and other Myths. Maar ook de (uitverkochte) voorstellingen van Tall Tales Company en nieuwe voorstelling van Captain Sugar and the Monkey Puppets leverde goede reacties op van jong en oud.
- Bezoek bijzondere doelgroepen, bijv. De weekendschool met 'Geef een toegift'.
- Het verdieppingsprogramma (Circus en Science) en de Circostrada netwerk meetings werden goed bezocht.
- Marketing: de verbeterde website en actiever social media beleid hebben hun vruchten afgeworpen, kijkend naar het bereik en de kaartverkoop. Ook het optreden van Familiar Faces bij Podium Witteman was goed.

Leermomenten

- Vergunning: De druk op Rotterdam centrum als evenementenlocatie neemt toe. Dit werd pijnlijk duidelijk toen bleek dat de locatie Schouwburgplein voor zondag 6 mei vergund was aan een ander evenement. Na een intensieve week van overleg, plannen aanpassen en lobbywerk werd met de verschillende afdelingen van de Gemeente (Kunst & Cultuur, Festivals, directie Veilig) en de andere organisator een passende oplossing gevonden. Dit frustreerde wel het voorbereidingsproces en leverde extra kosten op.
- Het workshop programma liep dit jaar minder goed. Misschien had dit te maken met de prijsstijging van 5 euro naar 7,50. Sommigen opperden dat de gratis Circus Jungle al zo veel bood dat de noodzaak minder gevoeld werd voor een extra les.
- Het bezoek aan betaalde festival onderdelen neemt toe. Dit is echter nog ongelijk verdeeld tussen dag en avondprogramma. De avond programmering in de theaters trekt nog te weinig bezoekers en behoeft extra aandacht. Bijvoorbeeld door in de communicatie beter uit te stralen dat het festival overdag én 's avonds plaatsvindt.
- We hebben dit jaar het ticketingproces verbeterd ten opzichte van voorgaande jaren. Daarvoor hebben we een nieuwe website gebouwd en zijn we overgestapt op de nieuwe versie van Active Tickets. Die implementatie had best wat voeten in aarde en de klantreis is zeker verbeterd, maar nog steeds niet optimaal. Hier zal komend jaar nog een stap in gezet moeten worden.

“Het is heel leuk dat er naast de betaalde voorstelling ook korte gratis voorstellingen zijn op het Schouwburgplein, dit geeft erg veel sfeer. De activiteiten van Circus Rotjeknor zijn ook erg leuk voor de kids, is er altijd wat te doen tussen de voorstellingen door. De act vd Australische groep vonden wij waanzinning!”

2.4 Prestatiegegevens

Editie	2018	2017	gem. 17-20
Duur in dagen	5	5	5
Aantal activiteiten kernprogrammering nl.	159	141	130
Professionals* *	136	112	110
Amateurs en studenten	23	29	20
Waarvan betaald	67	53	50
Waarvan gratis	92	88	80
Aantal overige activiteiten nl.	91	85	53
a. Rojeknor Circus Jungle (#dagen)	5	5	5
b. Masterclasses (in 2018 onderdeel crossover project)	0	6	5
c. Workshops (t.b.v. publiek)	21	24	18
d. Workshops & games crossover project Circus meets sports	49	41	20
e. Verdiepende randprogrammering	13	5	5
f. Presentaties buiten festival (ism andere evenementen)	3	4	
Totaal aantal activiteiten	250	226	183
Totaal aantal bezoekers	29.223	26.481	27.500
Totaal aantal bezoeken kernprogrammering	25.644	22.547	25.200
Totaal aantal bezoeken overige activiteiten (Participatie & verdieping)	3.279	2.784	2.300
Bezoek presentaties buiten festival (Djema el Fna)	300	1.150	
Totaal aantal bezoeken	29.223	26.481	27.500
Waarvan betaalde bezoeken	5.919	4.701	6.400
Waarvan niet betaalde bezoeken	23.304	21.780	21.100

** sterke toename mede onder invloed van Diep, kleine voorstelling die doorlopend speelde, tot wel 10x per dag.

3. GEREALISEERD PROGRAMMA

3.1 Evaluatie artistiek

Met het programma van Circusstad Festival 2018 lieten we weer zien dat er vele smaken en verschijningsvormen zijn in het hedendaagse circus. Van het beeldende, naar variété knipogende Cirk La Putyka tot het strakke haast futuristische Wes Peden. In het brede palet aan voorstellingen zaten een aantal echte publieksfavorieten, maar ook schurende voorstellingen waar de innovatie en onderzoek van het genre centraal stond én, iets waar we zeer trots op zijn een stevig programma van Nederlandse bodem.

De voorstelling waar we dit jaar de meeste lovende respons op ontvingen en die alle artistieke accenten van dit jaar - **nabijheid, de spelende mens, rauw circus en collectiviteit**- samenbracht: 'A Simple Space' van het Australische gezelschap Gravity and other Myths. Deze voorstelling speelde vier keer in de Chapiteau op het Schouwburgplein. Enkele van de lovende reacties van het publiek:

- *"Ik vond de optredens geweldig! Ik ben zelfs drie keer naar Gravity and other Myths geweest"*
- *"Verrassend optreden gezien van "Gravity and other myths", ook het sfeertje is heel typisch "Rotterdam Circusstad" - positief bedoeld! Gezellig, relaxed maar dynamisch, vrolijk, hedendaags maar ook old-school acrobatiek".*
- *"Die Australiërs: FANTASTISCH!!!!!!"*

Ook door de pers werd de voorstelling zeer goed ontvangen. NRC en de Theaterkrant gaven beiden 4 sterren. *"Het meest waanzinnige spring,- stapel,- en balanceerwerk. (...)A Simple Space laat je huiveren. Een performance die laat zien, hoe erg de moeite waard hedendaags circus kan zijn."* schreef Elisabeth Oosterling (NRC). Ook de uitvoering op vrijdagavond bleek een schot in de roos en trok zichtbaar een 'ander' publiek (uitgaans/festivalpubliek) dan de voorstellingen overdag (families). Het gezelschap zelf was ook erg blij met de ervaringen op het festival.

Het **rauwe, stadse** en het **spectaculaire** kwam samen bij Circolombia. In de eerste drie festivaldagen gaven de Colombianen workshops aan vijftig jongeren van diverse jeugdcircussen uit heel Nederland (Uitwisseling in het kader van jubileum Circus Rotjeknor). Een bijzondere samenwerking die uitmondde in een indrukwekkende openingsact op het Schouwburgplein. In het festivalweekend speelden ze in Theater Rotterdam locatie Schouwburg hun eigen voorstelling Accélére. Eén die raakte en emotie opwekte met veel temperament en verbluffende circusacts.

"Rauwe energie, aanstekelijk enthousiasme en fabuleuze trucs... Top show!."
Bezoeker Circusstad Festival 2018 over de voorstelling van Circolombia

Innovatief was meesterjongleur Wes Peden met zijn voorstelling *Zebra*. Door de toneel op toneel publieksofstelling zat het publiek bovenop de actie.

"In circustheater kijken we doorgaans vooral naar de performers. Peden is een stap verder en durft het aan te verdwijnen in zijn eigen performance. Tijdens het hoogtepunt van Zebra kijken we daardoor allemaal niet naar die 'rockgod' maar louter gehypnotiseerd naar vijf witte kegels. We weten wel dat iemand ze in de lucht houdt, maar kijk nou: vijf kegels, als in een dans, zwaartekracht tartend, wel tien meter hoog in steeds nieuwe formaties, solo, als duo's, als een zwerm vogels"
Henri Drost – Theaterkrant ****

Ambacht, theatrale zeggingskracht, rauw en een flinke snuf magie anders dan anders, dát was Cirk La Putyka met *Batacchio*. De openingsvoorstelling van het festival die stof tot napraten gaf bij het publiek en door de pers (4 sterren van Volkskracht, NRC én Theaterkrant) zeer goed ontvangen werd.

“De Tsjechische voorstelling van Cirk La Putyka is een van de hoogtepunten tijdens het Circusstad Festival in Rotterdam. Batacchio mixt variété en circus tot een eigenzinnige combi van morbide nostalgie en meta-theater. Over elkaar heen buitelende, korte scènes vol zwarte humor, erotische grappen en clownerie worden moeiteloos aan elkaar geregen met acrobatiek en jongleeracts. Emmers en ballen, witte clowns en sterke mannen vliegen in het rond, terwijl de achternachtjes en -neeffjes van Graaf Dracula steeds weer nieuwe slachtoffers maken.”

Fransien van der Putt – Theaterkrant ****

3.2 Opkomend Talent

Young and Emerging Dutch Work

Rotterdamse Schouwburg HAL theater

Dagelijks presenteerde een ander opkomend ‘Nederlands’ gezelschap met try-outs, works in progresses of korte voorstellingen. De gezelschappen bestaan uit makers van vele nationaliteiten maar zijn (deels) gevestigd in Nederland en hebben hun opleidingen genoten aan de Nederlandse circusopleidingen ACaPa (Tilburg) of Codarts Circus Arts.

Klub Girko - 122x244 and a lot of little pieces. Evenwichtskunsten werden tot het uiterste gedreven in deze voorstelling met twee mannen en veel stukjes hout.

Cia EffectoR – It’s here Around the Corner. Een work in progress van een danseres en trapeziste. De twee dames toonden een licht absurde voorstelling met een eigenzinnige mix van dans, circus en installatie.

Double Bill Lisa Chudalla & Liza van Brakel. Behalve hun voornaam en dat ze opgeleid zijn aan Codarts Circus Arts delen de Liza’s dat ze zeer getalenteerd zijn. Maar beiden hebben duidelijk een eigen signatuur. Liza van Brakel met Jugglebatics en Lisa Chudalla met rauw ongefilterd poëtisch krachtpats circus. Liza van Brakel kreeg naar aanleiding van haar optreden op Circusstad Festival een residentie aangeboden in Frankrijk (bij La Brèche Pole Cirque Cherbourg.)

Grensgeval – PLOCK!

Een circustheater geluidsvoorstelling voor iedereen die wel eens buiten de lijntjes wil kleuren. De verf spatte acrobatisch in het rond toen Camiel (Corneille) zogezegd een werk van Jackson Pollock wilde namaken. Gelukkig kreeg iedereen in het publiek beschermende pakken aan.

3.3 Gerealiseerde coproducties en opdrachten

Het festival ontvangt van het Fonds Podiumkunsten de coproductie bijdrage als producerend festival van € 25.000,- per jaar. In het beleidsplan 2017-2020 heeft het festival ervoor gekozen dit in te zetten voor de stimulering van het jonge Nederlandse circustheater veld. We signaleren dat steeds meer alumni zich in Nederland vestigen en hier hun bijdrage willen leveren. Tegelijkertijd is de nood voor ondersteuning groot: dramaturgie en regie voor circus staan in Nederland nog in de kinderschoenen en het ontbreekt de jonge makers vaak aan middelen om gespecialiseerde regisseurs of choreografen aan te trekken. Ook zijn er geen productiehuisen of gevestigde gezelschappen waar, zoals bij theater en dans, de jonge makers kunnen aankloppen voor ondersteuning op het gebied van de organisatorische, zakelijke aspecten van het maken van voorstellingen, het verkopen ervan en het oprichten van een gezelschap. Circusstad Festival neemt met het co-productie en opdrachten beleid de handschoen op om deze jonge makers op deze vlakken te ondersteunen en op weg te helpen.

Om de kansen voor deze groep makers te versterken, gaat het festival jaarlijks twee coproducties aan. Via een 'open call' kunnen alumni zich melden met hun plan voor de Stadsparade voorstelling (15 min. straatvoorstelling) of de Festival voorstelling (25 min. tentvoorstelling). Beide opdrachten zijn erop gericht om de makers artistieke ondersteuning, creatietijd en productiebudget te bieden om een korte productie (15-25 minuten) te maken. Gedurende het proces ondersteunen we hen daarnaast zakelijk en pr gebied. Voor jonge makers een belangrijke opstap naar een toerbare productie en voor het publiek een laagdrempelige kennismaking met circustheater van eigen bodem.

Uit tien aanmeldingen voor de stadsparade en 9 voor de festivalproductie, viel de keuze op Tall Tales Company en TeaTime Company.

COPRODUCTIE FESTIVALVOORSTELLING: TALL TALES COMPANY

Het was een groot plezier om samen met Tall Tales Company aan deze voorstelling te werken. Ondanks tegenslag -een paar maanden nadat ze voor deze opdracht geselecteerd waren raakte Maartje Bonarius ernstig geblesseerd- slaagden ze erin een geschikte vervangster te vinden en zelfs Maartje een bijzondere rol te geven in de voorstelling die ze met haar blessure kon spelen.

Onder de regie van Thomas Falk maakten zij de voorstelling 'One of these days'. Al vanaf de eerste keer spelen op Circusstad Festival zat de voorstelling keer op keer goed vol met publiek (enkele keren volledig uitverkocht!). Ook door de pers werd de voorstelling opgepikt. Zowel NRC als de Theaterkant schreven positief over de voorstelling.

Het mooie en ingewikkelde aan deze Circusstad productie blijft de (interessante) beperking van het kleine speeloppervlak in het Opticum en de, toch, korte creatietijd die het budget toelaat. Ook bij deze productie merkten we dat er op het festival een goede voorstelling stond, maar ook een die nog heel pril in z'n ontwikkeling is en die je met meer creatietijd naar een nog hoger niveau kunt tillen. Verschillende andere partners verbonden zich aan het project, dat daardoor zichtbaar aan kracht won en de belangstelling van een nationaal 'circusnetwerk' aantoonde. Ze zijn nog te zien op Oerol, Circo Circolo, in Korzo en op vele evenementen, festivals en podia.

Mede dankzij de lancering op Circusstad kreeg het project al snel vleugels. Vooraf hoopten ze op 15 a 20 speeldagen met zo'n 35 voorstellingen. Uiteindelijk is de doelstelling meer dan verdubbeld, met 32 speeldagen en 74 uitvoeringen op festivals in heel Nederland en in totaal 11.167 bezoekers. De voorstelling kent inmiddels in theater en een straatversie en wordt in 2019/2020 op tournee genomen.

COPRODUCTIE STADSPARADE:

TEA TIME COMPANY

We werkten voor het eerst samen met het vers opgerichte Tea Time Company. Voor Pieter Visser, Bavo De Smedt en Hannah Rogerson was het een grote stap en steun om deze voorstelling direct na hun afstuderen aan ACaPA te kunnen maken. Op productioneel/zakelijk niveau had de groep daardoor ook meer begeleiding nodig dan Tall Tales Company dat al enkele jaren meedraait. Desalniettemin hebben ze hun netwerk fantastisch aangesproken en op verschillende plekken residenties en artistieke ondersteuning geregeld. Grote dank aan Panama Pictures die hen veel tijd in hun repetitieruimte bood.

De voorstelling, genaamd *Stick-stok*, heeft enorm kunnen groeien tijdens de 25+ speelbeurten van de Stadsparade en tijdens Circusstad Festival. Overdag, voorafgaand aan de speelbeurten werkte Tea Time regelmatig verder aan verfijning van de voorstelling in de circustudio in Odeon.

Bijzonder is dat de voorstelling een moderne circussignatuur heeft, waarin de artiesten duidelijk een minimalistische voorstelling voor ogen hebben. Daarbij gaan ze voorbij aan het kabaal wat sommige (straat)voorstellingen zo duidelijk kenmerkt.

Na de creatie en speelperiode met als finale de presentatie van *StickStok* op Circusstad heeft de voorstelling op verschillende zomerfestivals zowel nationaal (van Oerol tot Deventer op Stelten en Boulevard) en internationaal gespeeld. Momenteel toert de buitenversie nog steeds en werken ze met het materiaal van *Stick Stock* aan een binnenversie die op Festival Circolo 2019 in première gaat.

The support we got from Rotterdam was invaluable. It was the beginning of TeaTime Company. Before we had the ideas and some resources but now we have an entire performance, a summer of touring, a VZW, business cards, contacts, a sound system and the Sticks! (and coming very soon a website!) ... Rotterdam was supporting TeaTime giving us experiences like: how to make a budget, communication skills, adapting to different performance locations, organization skills, networking skills Tea Time Company

COPRODUCTIES KENNEN EEN LANGER LEVEN

Een terugblik laat zien dat de coproducties in circus -hoewel klein in omvang- grote impact hebben voor de ontwikkeling van jonge gezelschappen. Vaak worden de producties nog jarenlang gespeeld en vormden zij het eerste fundament voor nieuwe gezelschappen om op te bouwen. Een terugblik:

2017

Co productie Stadsparade: Cie Satchok – Sysiphus - 190 uitvoeringen op 86 voorstellingsdagen. O.a. Circusstad 2017, Oerol, Autostadt Wolfsburg (DE), Kleines Fest 2018 (DE), Hannover.

Coproductie Festival: Ralph & Stefan: PopPoPpop heeft met succes 24 keer gespeeld op Circusstad Festival 207, maar is daarna niet verder gaan toeren

De Dutch Circus Showcase leverde Tall Tales Company een samenwerking met Van Baasbank & Vos op die met succes een eerste tournee langs 20 Nederlandse theaters organiseerde.

2015

De eigen productie Circuslabyrint in samenwerking met Claudio Stellato heeft op Circusstad en Theater op de Markt in Neerpelt (Be) gespeeld. Het project was als festivalproductie succesvol, maar bewerkelijk vanwege de complexiteit van het decor/labyrint. Hierdoor heeft het geen vervolg gekregen. Wel hebben de afzonderlijke spelers voortgebouwd op deze ervaring. In 2013 is een eerste versie van het Labyrint georganiseerd.

2013

In 2013 organiseerden we samen met het Fonds Podiumkunsten en Circo Circolo het project **ENTREE**; een pilot-project voor wat later de nieuwe makers regeling is geworden. Hierin werden vier pas afgestudeerde gezelschappen gecoacht naar hun eerste voorstelling:

- Circus Katoen: Ex Aequo – Tourt nog steeds. Met deze voorstelling maakten ze naam, wat er aan bij droeg dat ze zijn geselecteerd voor het prestigieuze Circus next in 2014/2015
- Jorga en Ed Fabuloka – Staal – Tourt nog steeds!
- Wietste Vogels – Huis op Hol heeft getoerd t/m 2018.
- Les Triplettes – kende als enige project een minder lang leven.

3.4 Gerealiseerd participatieprogramma

Met de participatieactiviteiten wil Rotterdam Circusstad:

- Bijdragen aan de culturele ontwikkeling en maatschappelijke betrokkenheid van de jeugd;
- Bijdragen aan de duurzame ontwikkeling van de circussector door het stimuleren van amateurbeoefening;
- Bijdragen aan innovatie van de amateursector door het initiatief te nemen voor bijzondere projecten en nieuw amateur circusaanbod.

“Toegankelijkheid, enthousiasme medewerkers voor kids bij workshops 🍷”

Bezoeker Circusstad Festival 2018

A. Ontdekken

Stadsparade

In totaal telde de Stadsparade 42 (!) optredens, waarbij 9.620 mensen in aanraking kwamen met circustheater en Circusstad Festival. Van Bergschenhoek tot Beverwaard en van Kralingen tot West; door heel Rotterdam vonden optredens plaats. Hierbij bezochten we grotendeels basisscholen, zoals de RKBS Willibrord, OBS De Boog, de Jacob-Marisschool, de Blijberg en de Nicolaasschool. Ook waren we te vinden op diverse evenementen, zoals in de Kunsthal tijdens Museumnacht010 en op het Dakparkfestival, en op een aantal pleinen in de stad.

Arena

De Arena midden op het Schouwburgplein vormde de ‘hub’ van het festival, het centrale punt waar bijna altijd wat gebeurt en van waaruit bezoekers het overzicht behielden. Zo kon het publiek genieten van o.a.: de voorstellingen van Ell Circo d’ell Fuego, korte acts van studenten van Codarts Circus Arts (Codarts Circus Chain), leden van Circus Rotjeknor en de eindpresentaties van het participatieproject Circus meets Sports.

B. Uitproberen

Circus Jungle

De Circus Jungle verzorgd door Circus Rotjeknor is stevast een groot succes. Naast de vertrouwde kennismaking voor jong en oud om zelf circus uit te proberen, zag het door de toevoeging van ‘hoge’ spannendere circusonderdelen er nog aantrekkelijker en spectaculairder uit dan vorige edities. Disciplines als het hoge koord, de chinese pole, het trapeze-rek en stapelstoelen deden hun intrede.

Workshops en masterclasses

Dagelijks waren er verschillende kennismakingworkshops die verzorgd werden door de deelnemende gezelschappen en docenten van Rotjeknor en Codarts.

Circus Games

Circusartiest Remi Lébocey en het duo Arthur en Sieto zetten dagelijks de boel op stelten gezet met CircusGames. Er waren games voor circusartiesten, zoals wie het langste met 5 ballen kan jongleren; games waarbij circusartiesten en het publiek elkaar uitdaagden, zoals de Silly-Walk wedstrijd en games voor mensen zonder circuservaring; een chinees bordje laten draaien, over grote mensen heen springen, of zelf op de grond liggen terwijl er een circusartiest over je heen springt, oefenen om gek te vallen, op Remi balanceren en nog veel meer. Door het groene tapijt dat overal lag konden er op allerlei plekken mooie kunsten uitgehaald worden.

C. Leren

Uitwisseling tussen jeugdcircussen

51 circusjongeren en 9 circusdocenten in de circusloods van Circus Rotjeknor: het was één groot feest. Circus Amersfoort, Circustheaterschool de Klim uit Deventer, de Vooropleiding van Codarts Circus Arts én Circus Diedom uit Utrecht deden mee. Er werden allerlei workshops aan elkaar gegeven: handstanden, vloeracrobatiek, bascule, overgooipatronen met kegels, een circusworkout en nog veel meer. Speciaal was dat iedereen elkaar heel erg kon inspireren bij het oefenen en je al na één dag eigenlijk niet meer kon zien wie nou van welk jeugdcircus was.

Op maandag en dinsdag was het tijd voor workshops van de Circolombia in trampoline, partneracro en vloeracro. De eindpresentatie van het traject -KABAAL!- vormde de opening op het Schouwburgplein van Circusstad Festival 2018.

Circus Meets Sports 2018: Cross-over

Er zijn verschillende cross-over ontmoetingen gerealiseerd. Het blijft lastig om deelnemers te enthousiasmeren (veel mensen op vakantie of trainingskamp, voor turnverenigingen het einde van het wedstrijdseizoen). Hieronder enkele resultaten.

- Hiphopdansers van Make You Move (SKVR) kregen les van partneracrobaten Wilco en Marieke en leerden om acrobatiek in hun dans te verweven. *Spin-off*: Momenteel voeren we gesprekken om een nieuw project op te zetten met Make You Move en circus.
- Prachtige act van freestyle basketball en acrobatiek door Freestyle Basket en circusartiesten Dries en Xenia. Het grote verschil in aanpak tussen de basketballer en acrobaten met kunstvak-achtergrond zorgde voor een grote uitdaging. *Spin-off*: Freestyle basketballer Reemz gaat les geven bij de wijkclub van Circus Rotjeknor.
- Rotterdamse Rugbyclub, Remi Lébocey en jongeren van Circus Rotjeknor: Een enorm knallende en spectaculaire training waarin de rugbyvrouwen (die niet bang zijn voor een valletje of botsing) volop de dikke matten gebruikten om te landen na een acrobatische sprong. Bij de presentatie werd ook nog het publiek betrokken!

- Acht meiden van de rytmsche gymnastiek van GV Barendrecht hebben workshops gekregen van topjongleur David Severins; met als resultaat een gezamenlijke eindpresentatie op het festival. *Spin off*: GV Barendrecht wil volgend seizoen graag meedenken over een vervolgactiviteit. Omdat zij zich meer focussen op het recreatief turnen en minder op de topsport past een project met circus zeer goed bij hun doelstellingen.
- Er bestaat één team eenwielhockey in Nederland: de Dutch Lions. Ze spelen internationale wedstrijden. Er is weinig connectie met de circuswereld. In de workshop kwamen eenwielaars vanuit circus (zowel volwassenen als jongeren) en de sporters van de Dutch Lions bij elkaar. Sowieso hebben de Dutch Lions nu één extra speler!
- Gymdocent Jonas, die ook kan slacklinen (soort koorddans), gaf een fantastische workshop bij Circus Rotjeknor. De docenten hebben nieuwe spelvormen ontdekt en andere manieren van rigging gevonden. Helaas kon de presentatie op het festival niet doorgaan omdat er op het Schouwburgplein geen mogelijkheden zijn tot het legaal ophangen van slacklines.

Verdiepingstraject - Extreminies

Dertien kinderen (8 t/m 15 jaar oud) met een circus- en turnervaring kwamen in Rotterdam bij elkaar voor vijf workshopdagen. De kinderen en jongeren waren afkomstig van Circus Rotjeknor, Circus Acrobatico, CircusMix, van turnvereniging Kralingen en acro-gymnastiek bij NOS-turnen. Zij zijn geworven via de docenten of workshopbegeleiders; we merken dat het moeilijk is om individuele deelnemers te werven zonder warm contact.

Er zijn workshops Chinese Paal, dansen, eenwieleren, object manipulatie, partneracrobatiek en creatie gegeven. Ter afsluiting gaf de groep een presentatie op Circusstad Festival en bracht een bezoek aan een voorstelling.

Spin off: Volgend seizoen start bij Circus Rotjeknor (indien voldoende deelnemers) een wekelijkse les voor kinderen met (iets meer) ervaring in circus of turnen.

D. Presenteren

Codarts Circus Chain

De Arena en de Erker in Theater Rotterdam vormden het decor voor try-outs van afstuderende studenten aan Codarts Circus Arts. Deze individuele acts zijn voor de studenten onderdeel van hun eindexamen. In groten getale genoot het publiek op de vrijdag en zaterdagavond van de verschillende acts. Er zaten enkele pareltjes tussen waaronder de juggling balls act van Elias en de diabolo act van David.

Fringe programma

Op drie avonden (donderdag, vrijdag en zaterdag) van het festival trakteerde Circusstad Festival het publiek op een 'fringe programma' met livemuziek en acts. De programmering 's avonds zorgt voor een levendige festivalsfeer op het terrein. Met succes: het publiek bleef langer en ook toevallige passanten bleven staan en kijken. Vooral de zaterdagavond met Convoi Exceptional was een hit.

Het koude weer, te veel tijd tussen het fringe programmering op het plein en de voorstelling in het Luxor Theater en de programmering in samenwerking met Djema el Fna maakten dat de donderdagavond minder goed uitpakte.

3.5 Gerealiseerde verdiepende randprogrammering

Kick-off: Pers, partners, artiesten en publiek worden tijdens de kick-off in maart getrakteerd op een blik achter de schermen en een blik op het programma.

In gesprek met...

De verdiepende- en nagesprekken hebben een andere vorm gekregen. Er zijn verschillende formats gerealiseerd, passend bij de verschillende doelgroepen of het festival algemeen, zoals:

- Nagesprekken met Wes Peden en Tall Tales Company.
- Het laatste woord: die methode werd toegepast bij de meeting van Circostrada n.a.v. presentatie van Familiar Faces onder leiding van Tobias Kokkelmans en Marieke Dijkwel.
- Illegale kerstshow: Testcase van talkshow rondom het festival olv Rijnmond journalist/performer Dave van der Wal met als hoofdgast Maaïke van Langen.
- Lezing over Circus & Health door Janine Stubbe (open voor publiek)
- Studenten van Codarts C4 ontmoetten diverse internationale artiesten en programmeurs in twee sessies.
- Crash Course Circus: In samenwerking met het Productiehuis hebben we jonge makers twee dagen lang ondergedompeld in het hedendaagse circus. Ze hebben 7 voorstellingen gezien, makers gesproken zo de circuswereld nieuwe podiumkunstwereld leren kennen. De handen gingen jeuken om ook eens met het circus aan de slag te gaan.
- Podium driedaagse uitwisseling tussen vier jeugdcircussen uit Nederland

Circus & Science

Dit jaar vond de tweede editie van Circus & Science in samenwerking met Studium Generale plaats. Acrobatiek duo No Nonsense en onderzoekers Mesut Savas (EMC) en Diana van Winden (Codarts) gaven een interactief optreden over het stresshormoon cortisol bij circusartiesten en andere topsporters. We kozen er voor om het programma te koppelen aan een reguliere Studio Erasmus (talkshow van de Erasmus Universiteit). Een goede zet die veel nieuw publiek opleverde.

Poortgebouw

De studenten die momenteel in het Poortgebouw wonen zitten in hun eindexamenjaar van Codarts Circus Arts en mede daardoor kwam het planning-technisch niet goed uit om het beoogde Open Stage te organiseren. Wel zijn er ongeveer 20 professionals en artiesten op bezoek geweest in het gebouw voor een rondleiding en informele meeting.

Internationaal netwerk Circostrada in Rotterdam

Tijdens de general meeting van het internationale Circostrada Network verwelkomde Circusstad Festival zo'n 65 circus- en straattheaterprofessionals vanuit heel Europa die gedurende drie dagen een op maat gemaakt programma volgden met werkgroepen, workshops, lezingen en voorstellingen. Het programma is naar grote tevredenheid van de gast-organisatie en de deelnemers uitgevoerd. Circostrada kon (mede dankzij de goede voorbereidingen) nieuwe onderdelen van hun format uittesten tijdens de General Meeting in Rotterdam. Het festival, de locatie, de stad, hotel (en het weer) werden enorm gewaardeerd door de deelnemers. Er zijn vele contacten gelegd tussen het internationale en het Nederlandse (emerging) veld.

De General Meeting was een bijzondere kans om de internationale professionals kennis te laten maken met het ontluikende Nederlandse circuswerkveld. Op vrijdag 4 mei konden de Circostrada-leden en afgevaardigden uit het Nederlandse veld onder het genot van een lunch en in een informele setting kennismaken met diverse Nederlandse gezelschappen en makers. Het hoofddoel was het stimuleren van buitenlandse speelplekken, residenties en internationale samenwerkingen. In totaal waren hier 52 internationale en 44 Nederlandse professionals, waaronder 30 artiesten en makers die in Nederland zijn geboren, gevestigd of hier hebben gestudeerd. Deze zogeheten 'Dutch Circus Showcase' heeft tot meerdere mooie samenwerkingen en boekingen van shows geleid.

4. MARKETING

4.1 Beoogde marketingdoelen en resultaten

Imago

- **Circusstad Festival positioneren als hét jaarlijkse festival voor vernieuwend circustheater in Nederland, waar je boeiende voorstellingen ziet én zelf aan de slag kunt.**
Gerealiseerd. Bezoekers hebben met eigen ogen kunnen zien wat het nieuwe circustheater inhoudt en hoe laag de drempel is om er zelf mee aan de slag te gaan. In communicatie uitingen is Circusstad Festival geprofileerd als festival dat niet meer weg te denken is uit Rotterdam.
- **Rotterdam profileren als dé stad waar het nieuwe circus te beleven valt.**
Gerealiseerd. Rotterdam Circusstad heeft haar merkpositionering versterkt door een stoere, opvallende campagne en nieuwe website. In alle uitingen werd verwezen naar Rotterdam als dé circusstad van Nederland. Ook door de samenwerkingen met onze partners wordt de circuscultuur in Rotterdam versterkt. Daarnaast vonden er samenwerkingen plaats met andere partners in Rotterdam waarbij circustheater voorstellingen plaatsvonden, zoals Scapino Ballet en Operadagen Rotterdam.
- **Niet langer een discussie voeren over traditioneel en nieuw circus: circus is een waanzinnig mooie en indrukwekkende kunstvorm.**
Gerealiseerd. Deze editie is er meer dan ooit ingezet op storytelling om te laten zien wat circustheater zo mooi en bijzonder maakt. Voorafgaand aan het festival probeerden we de beeldvorming te beïnvloeden door korte teasers van de voorstellingen te laten zien.

Publieksbereik

- **Het bereik onder gezinnen, festival- en theaterpubliek optimaliseren.**
Gerealiseerd. In aanloop naar Circusstad Festival 2018 is er onderscheid gemaakt in vier verschillende potentiële doelgroepen. Voor de primaire doelgroepen zijn verschillende persona's samengesteld. Op deze manier hebben wij de diverse voorstellingen op het festival verschillend onder de aandacht gebracht. De persona's speelden een belangrijke rol in onder meer de online campagne en de persbenadering.
 - **Gezinnen:** Ook deze editie waren (groot)ouders met jonge kinderen de grootste doelgroep van Circusstad Festival. Ruim een/vijfde van de bezoekers was jonger dan 21 jaar. Het festival vond plaats in de meivakantie (voor regio Rotterdam), wat heeft bijgedragen aan een hoog bezoekersaantal onder deze doelgroep.
 - **Festivalpubliek:** Met een mooi avondprogramma met muziek en circusacts op donderdag, vrijdag en zaterdagavond hebben we een groot bereik onder het festivalpubliek gerealiseerd. Er was erg veel te zien en te doen op het Schouwburgplein, en met de aankleding van de horeca inclusief terras was het terrein extra aantrekkelijk voor festivalpubliek.
 - **Theaterpubliek:** De openingsvoorstelling in het Oude Luxor Theater werd goed bezocht. Toch blijft het betaalde bezoek in de avonden nog achter bij de ambitie, een belangrijk aandachtspunt. De dagvoorstellingen op het plein en in TR Schouwburg liepen goed.
- **Een publieksbereik realiseren van 27.500 personen (t.o.v. 25.000 bezoekers in 2017).**
Gerealiseerd. In totaal kwamen er 29.000 bezoekers op de optredens en activiteiten tijdens en rond het festival af. Het hoge bezoekersaantal kan onder andere worden toegeschreven aan de Stadsparade die voorafgaand aan het festival werd georganiseerd. Daarnaast kondigden ook dit jaar weer de presentatoren vrijwel alle programmaonderdelen op het festivalterrein aan, inmiddels een beproefde methode. Ook droeg ook media-aandacht (Volkskrant en AD Rotterdam) voorafgaand aan het festival bij aan het aantal bezoekers. Daarnaast droegen de online marketing campagne (social mediacampagne, de inzet van Google Adwords, overige online advertising en de inzet van influencers) en het gratis programma (voorafgaand aan en tijdens het festival zelf) bij aan nieuwe bezoekers.

- **Het aandeel betalend publiek vergroten naar een kleine 6.000 personen**
Bijna gerealiseerd. we hebben 5.919 kaarten verkocht.
- **Focus op kaartverkoop avondvoorstellingen en de grote tenten op het festivalterrein.**
Deels gerealiseerd. Er is voorafgaand aan Circusstad Festival veel aandacht besteed aan de avondvoorstelling en de grote tenten. Zo zijn er speciale advertenties ingezet om de voorstellingen te promoten, zijn er per voorstelling teasers gemaakt, zijn er evenementen op Facebook aangemaakt voor de voorstellingen en zijn de voorstellingen apart uitgelicht. Met name het bereik overdag nam zichtbaar toe. In de avonden is groei ingezet, maar is de ambitie qua betalend bezoek nog niet gehaald.

Community

- **Betrokkenheid: intensivering van de samenwerking met partners, ambassadeurs en ondernemers om meer groepen in de stad deelgenoot te maken van het festival.**

Gerealiseerd. Ook deze editie zijn wij op zoek gegaan naar ambassadeurs wat heeft geresulteerd in samenwerkingen op social media, in nieuwsbrieven van derden en een vlog. Denk aan Carré, Scapino Ballet, Cosmo Couple, Kidsproof.nl, Kids eropuit, Daphne in the trees, de Piste, Circusweb en anderen.

- **Het versterken en vergroten van de circuscommunity van makers, deelnemers en bezoekers.**

Gerealiseerd. Ook deze editie was er een geen backstage op het festival; professionals en artiesten konden voor lunch en diner terecht op het Schouwburgplein tussen het publiek. Dit gaf het festival een gezellig en open karakter. Dit jaar lag de focus meer dan ooit op story telling; door middel van de teasers van de voorstellingen werden bezoekers enthousiast gemaakt voor circustheater. We hadden meer achtergrondmateriaal willen inzetten om volgers nog enthousiaster te maken en inzicht te geven in wat circustheater precies is en hoe voorstellingen gemaakt worden. Dit is deels gelukt, niet elk gezelschap heeft hier actief aan meegewerkt.

4.2 Strategie

We hebben dit jaar een online marketeer aangetrokken om Google Grants leven in te blazen en de SEA (online advertenties) en Facebook- en Instagram-advertenties op te zetten.

1. Beeld

De ervaring leert dat we bezoekers moeten verleiden met beeld. Dit jaar hebben we gekozen voor één sterk campagnebeeld dat alle doelgroepen aan moest spreken. Daarnaast hebben we elementen uit het campagnebeeld gebruikt om uitingen over bijvoorbeeld voorstellingen het Circusstad-gevoel mee te geven. Zo ontstond er een sterk en herkenbaar geheel en waren we heel flexibel in wat we bij welke doelgroep communiceerden. Teksten waren kort en laagdrempelig. Foto's, maar vooral ook korte teasers die per voorstelling hebben laten maken deden het werk. Ook mediapartners RTV Rijnmond en Open Rotterdam hebben korte teasers uitgezet via eigen kanalen.

Ook werkten we voor het eerst met speciale landingspages op de website voor de verschillende doelgroepen, zodat elke doelgroep de informatie kreeg die voor hem relevant en aantrekkelijk is. Zo konden we bijvoorbeeld voorkomen dat festivalpubliek allemaal foto's van kinderen in een workshop te zien kreeg. Ook werkte dit goed in combinatie met de online advertenties waarbij we de zoektermen in de advertenties en de woorden op de landingspages op elkaar konden afstemmen.

*“We hebben Circolombia gezien. De kwaliteit van de act was zo bizar hoog.
We hadden niet verwacht zoiets te zien”*
Bezoeker Circusstad Festival 2018

2. Storytelling

We gaven onze doelgroepen letterlijk een kijkje geven in het leven van de ‘circusfamilie’ en lieten ervaringsdeskundigen aan het woord. Voorstellingen, artiesten, maar ook betrokkenen achter de schermen kregen dit jaar een grotere rol in de communicatie. Via mailings, Google adwords en social media (advertising) – zowel van onszelf als van derden – hebben we heel gericht de voorstellingen bij de juiste doelgroepen onder de aandacht gebracht. Tijdens het festival hebben we stories op Instagram en Facebook gebruikt om het circusgevoel over te brengen op degenen die er niet waren in de hoop dat ze alsnog naar het festivalterrein zouden komen.

3. Outdoor & stadsparade

Dit jaar hadden we een grootscheepse outdoorcampagne met posters, teasers op schermen en vlaggen. Daarnaast lieten we letterlijk zien dat Circusstad Festival er weer aankomt door in de weken voorafgaand aan het festival parade te maken op scholen, op stadspleinen en tijdens andere evenementen (denk aan Koningsdag-activiteiten). Door middel van deze pop-up optredens met flyeracties maakten we de toeschouwers alvast enthousiast voor het festival. Dit heeft ervoor gezorgd dat we veel gezinnen terugzagen op het festivalterrein.

4. Beleving communicatie en terrein

De huisstijl van Circusstad Festival 2018 leende zich uitstekend om zich te laten doorvertalen naar communicatieuitingen en aankleding op het festivalterrein. De bezoekers hebben dit heel enthousiast ontvangen, blijkt uit het bezoekersonderzoek. In Theater Rotterdam stond de mediawand in het teken van Circusstad Festival en het Luxor Theater liet op beeldschermen het aanbod van Circusstad Festival zien. Rondom de avondvoorstellingen kon het publiek genieten

van circusacts. Om de beleving in de theaters nog beter te maken, is meer aankleding wenselijk.

Met muziekprogrammering in de avonduren trokken we passanten, muziek- en festivalliefhebbers. Als ze eenmaal op het festivalterrein waren, trakteerden we hen ook op circusacts. Op die manier konden we de aandacht trekken en vasthouden van een doelgroep die ons anders waarschijnlijk niet zou weten te vinden.

Ticketdeals: Eerdere edities hoorden we terug dat bezoekers het moeilijk vinden om te kiezen uit het grote aanbod voorstellingen. Om die reden hebben we verschillende combideals in het leven geroepen. We stelden voor onze bezoekers mooie ‘routes’ samen die ze met een forse korting konden aanschaffen.

5. Gefaseerde ticketverkoop

We hebben er toch voor gekozen om in maart het volledige programma in de verkoop te doen via onze eigen website. We hebben geen early bird acties gedaan, maar ingezet op de deals waarbij bezoekers een mooie korting kregen. Dit ook omdat het beleid van de theaters is om niet met kortingen te werken. Overigens waren de ticketprijzen dit jaar gestegen.

4.3 Overzicht middelen

- Website
- Social media (Facebook (4.658 vrienden), Instagram (838 volgers))
- SEO (search engine optimization) / SEA (Search Engine Advertising)
- Google Grants
- Influencers
- Online agenda's
- Kanalen van partners en mediapartners (RTV Rijnmond en OPEN Rotterdam)
- Outdoor (A0-posters, banieren, doek buitenzijde Theater Rotterdam, First-scherm, schermen via Nouvelle Media, mediawand Theater Rotterdam, beeldschermen Luxor Theater)
- Schermen op het terrein met voorstellingsinformatie en deals
- Drukwerkverspreiding (posters, programmafliers)
- Programmaflier: aandachtspunt is om beter te laten zien dat het festival de gehele dag en avond programma biedt. Doordat gratis programmering niet in het blokkenschema stond, leek dit nu soms leger dan het in werkelijkheid was.

4.4 Publieksonderzoek

Ook dit jaar hebben we publieksonderzoek uitgevoerd via R2 Research.

- Circusstad Festival wordt gewaardeerd met een cijfer 8,2. In vergelijking met vorig jaar is het rapportcijfer iets gestegen, toen was het een 8,0. Daarnaast wordt het bezoek vaker als boven verwachting beschreven.
- Ten opzichte van andere festivals heeft Circusstad Festival een relatief groot bereik van buiten het Rijnmond gebied (39%) komt naar Circusstad Festival. Aantal online bezoekers uit Amsterdam is daarnaast 30% gestegen t.o.v. vorig jaar. .
- Ruim de helft van de bezoekers die deelnamen aan het bezoekersonderzoek (51%) is een promotor van het Circusstad Festival, een zeer hoog percentage.

Voor de aftermovie (2.06 min) zie: <https://www.youtube.com/watch?v=mUmPXT55SQQ&t=15s>

5. ORGANISATIE & SAMENWERKING

5.1 Stichting Rotterdam Circusstad

Rotterdam Circusstad is een samenwerking van verschillende organisaties die elk op hun eigen wijze met circus in Rotterdam bezig zijn. Het bestuur van Stichting Rotterdam Circusstad wordt gevormd door directieleden van deze instellingen, een onafhankelijke voorzitter en maximaal twee onafhankelijke leden (totaal maximaal 7 personen). In 2017 hebben geen wijzigingen plaatsgevonden in de samenstelling van het bestuur. Stichting Rotterdam Circusstad is opgericht in 2009 en is aangemerkt als culturele ANBI.

De stichting heeft ten doel:

‘Het creëren van een sterk cultureel klimaat voor de productie en presentatie van Circus Theater in Rotterdam door een nauwe samenwerking met partijen uit de wereld van theater, van gezelschappen, van opleidingen en van jeugd en welzijn.’

Bestuurssamenstelling

Korrie Louwes (vz.)	onafhankelijk (Inspectie Gezondheidszorg)	11 juni 2014
Justus Brouwers (penn.)	onafhankelijk (SPF Beheer)	16 oktober 2013
Marlin Huygens (secr.)	onafhankelijk (Gemeente Rotterdam)	21 maart 2018
Marjan Frankhuizen (wn. secr.)	namens Circus Rotjeknor	23 oktober 2014
Samuel Wuersten	namens Codarts Rotterdam	1 oktober 2017
Bert Determann	namens Theater Rotterdam	20 november 2013
Marc van Kaam	namens het Luxor Theater	23 oktober 2014

Vergaderingen

Het bestuur heeft in 2017 zes keer vergaderd, op 19 januari, 21 maart, 18 april, 19 juni, 22 augustus en 22 november. Aanvullend hebben sessies plaatsgevonden tussen voorzitter en directie en elk van de vier instellingen over de ontwikkelingen in de sector en de (samenwerking in) de stichting. Het bestuur heeft het beleid van de stichting vastgesteld, de contracten met freelancers van de stichting goedgekeurd en toegezien op de bedrijfsvoering en de administratie. Er zijn geen voorvallen van belangenverstrengeling gesignaleerd en er zijn geen besluiten goedgekeurd waarbij sprake was van tegenstrijdige belangen.

Vertrouwenspersoon

De organisatie maakt het mogelijk dat medewerkers die onregelmatigheden menen waar te nemen deze zonder risico voor hun positie kunnen melden. Zij melden deze bij het bestuur of bij een door het bestuur aangewezen functionaris. Bert Determann is binnen het bestuur aangewezen als vertrouwenspersoon. Er zijn in 2018 geen meldingen geweest.

5.2 Code Cultural Governance

De stichting Rotterdam Circusstad hanteert de Governance Code Cultuur. Er wordt gewerkt met het bestuur-directie model. Het bestuur bestaat uit leden die deze functie onbezoldigd vervullen. Het bestuur voert een deel van de bestuurlijke taken zelf uit, maar heeft voor een belangrijk deel haar werkzaamheden uitbesteed aan de uitvoeringsorganisatie.

Gegeven de missie van Rotterdam Circusstad is ervoor gekozen om de artistieke uitvoeringspraktijk, podia, onderwijs en educatie in het bestuur te vertegenwoordigen om tot een maximale betrokkenheid te komen. Het is een beproefd model in Rotterdam. Een bestuur waarin betrokken organisaties vertegenwoordigd zijn, leidt tot een groot commitment. Rotterdam Circusstad is een samenwerkingsverband van juist deze instellingen, en het bestuur is het beste platform voor uitzetten van de strategie. Een bestuurs- en directie reglement zijn begin 2016 opgesteld en vastgesteld door het bestuur.

Om conform de code cultural governance de onafhankelijkheid van het bestuur goed te waarborgen is in overleg met de Gemeente Rotterdam in 2018 een statutenwijzing doorgevoerd waarna de stichting met een Algemeen en een Dagelijks bestuur werkt. De leden van het DB zijn onafhankelijk, in het AB zijn de ook de instellingen vertegenwoordigd.

Formulier Governance cultuurplan 2017-2020								
Profielmatrix								
Bestuur Rotterdam Circusstad								
feb-19								
Naam	Korrie Louwes	Justus Brouwers	Marlin Huygens	Bert Determann	Marjan Frankhuizen	Samuel Wuersten	Marc van Kaam	Walther van den Heuvel
	DB Voorzitter	DB Penningmeester	DB Secretaris	algemeen lid	AB Lid Rotjeknor	AB lid Codarts	AB lid Luxor	TR Schouwburg
Geboortjaar	1966	1970	1966	1958	1973	1961	1965	1958
Man/vrouw	V	M	V	M	V	M	M	M
Culturele achtergrond	Hoofdinspecteur maatschappelijke zorg Inspectie gezondheidszorg en jeugd i.o.	Manager ICT and Change at SPF Beheer	Directeur werk en inkomen Gemeente Rotterdam	Vml. Theater Rotterdam directeur bedrijfsvoering	Voorzitter Circus Rotjeknor / Eigenaar DwarsDoen	Member of the Executive Board of Codarts Rotterdam	Luxor Theater Algemeen Directeur	Theater Rotterdam Hoofd Programmering
Expertises								
Cultureel				X	X	X	X	X
Juridisch		X		*	*			
Management	X	X	x	X	X	X	X	X
Financieel	X	X			*			
Anders nl	Politiek / bestuurlijk		bestuurlijk		Ondernemerschap	Educatie / talent-ontwikkeling		
Anders nl			Marketing		Bouwkunde			
X = expertise								
* = minder geprofileerde expertise								
Rooster van aftreden								
Naam lid	Functie binnen bestuur	Maatschappelijke functie	Eerste termijn gestart	Tweede termijn gestart	Derde termijn gestart			
Korrie Louwes	DB Voorzitter	Consultant Sr. Beerenschot	24-6-2014	24-6-2018				
Justus Brouwers	DB Penningmeester	Manager ICT and Change at SPF Beheer	16-10-2013	11-10-2017				
Marlin Huygens	DB Secretaris	Directeur werk en inkomen Gemeente Rotterdam	21-3-2018					
Bert Determann	AB Bestuurslid	VVSBP / vml. TR Schouwburg	20-11-2013	20-11-2017				
Samuel Wuersten	AB bestuurslid Codarts	Member of the Executive Board of Codarts Rotterdam	11-10-2017					
Marjan Frankhuizen	AB Bestuurslid Circus Rotjeknor, nu ook secretaris a.i.	Voorzitter Circus Rotjeknor / Eigenaar DwarsDoen	23-10-2014	nvt, beweegt mee met functie				
Marc van Kaam	AB Bestuurslid Luxor Theater	Luxor Theater Algemeen directeur	23-10-2014	nvt, beweegt mee met functie				
Walther van den Heuvel	AB Bestuurslid TR Schouwburg	TR Schouwburg	22-11-2018					

5.3 Code Culturele Diversiteit

Rotterdam Circusstad onderschrijft het belang van de code culturele diversiteit. Circustheater is laagdrempelig, vaak taallos en kent verschijningsvormen in bijna alle culturen. Daarmee heeft het de potentie een zeer breed publiek aan te spreken, zowel in leeftijdsopbouw als in culturele achtergrond. Op www.codeculturelediversiteit.nl is een scan opgenomen die de diversiteit van de organisatie aan de hand van vijf onderwerpen in beeld brengt.

De scan wees in 2016 uit dat er nog ruimte is voor versterking, bijvoorbeeld in de samenstelling van het team. Hier wordt zo veel mogelijk op ingespeeld, waarbij met name tijdens de uitvoeringsfase een divers bestand medewerkers en vrijwilligers aan het werk is.

Het huidige beleid voor diversiteit is er vooral op gericht om, gebruikmakend van een zo breed mogelijk pallet, verschijningsvormen van internationaal circustheater een zo breed en divers mogelijk publiek aan te spreken. Op die vlakken, programmering/publiek, scoren we dan ook het hoogst in de scan.

Een MOSAIC-analyse van kassagegevens van 2017 liet zien dat 20% van ons publiek afkomstig is uit de cultureel zeer diverse groep 'Kleurrijke Knokkers'. Buiten deze groep geeft MOSAIC echter beperkt inzicht in de culturele achtergrond of referentie van de bezoekers.

5.4 Bedrijfsvoering

Rotterdam Circusstad heeft geen mensen in vaste dienst, maar werkt samen met zelfstandigen om de verschillende taken op het vlak van directie, programma, productie en marketing in te vullen. In aanloop naar het festival 2018 is op deze manier een team samengesteld waarin alle benodigde specialismen vertegenwoordigd zijn en waarin goed en met plezier wordt samengewerkt.

Met de artistieke en zakelijke leiding zijn contractafspraken gemaakt voor de uitvoering van het cultuurplan 2017-2020 en de voorbereiding voor het festival 2021. De andere medewerkers krijgen per editie een contract aangeboden. Het hoofd marketing heeft na afloop van het festival 2018 afscheid genomen.

Rotterdam Circusstad is zich bewust van de discussie over fair practice, die momenteel in de sector gevoerd wordt over kunstenaarshonoraria. En hoewel vaste richtlijnen voor onze discipline ontbreken, wordt bij zowel medewerkers als de uitvoerende artiesten uitgegaan van fair practice, waarbij 'loon naar werk' het leidende principe is. Er is een structuur opgezet waarbij vaste minimum vergoedingen gelden voor deelnemende studenten en alumni. De meer gevorderde professionele gezelschappen hanteren vaak hun eigen vaste, marktconforme tarieven.

Het festivalteam

Maaïke van Langen	Artistieke leiding
Dirk Evers	Zakelijke leiding
Anne Schaap	Fringe programma
Bo Mulder	Stagiaire en coördinatie Circostrada
Femke Monteny	Projectleiding Participatie
Femke Cuijpers	Marketing coördinatie
Saskia Emmerzaal	Social media
Daniek Cappetijn	Fondsenwerving
Randi de Vries	Productie
Oliva Manse	Assistent productie
Corine de Vries	Administratie

Diverse ondersteunende medewerkers, stagiaires en vrijwilliger

5.5 Productie

Als groot en grotendeel openluchtfestival in het centrum van Rotterdam lijkt het onontkoombaar dat er elke editie een nare verrassing op ons pad komt. Bij voorgaande edities kampten we al met een vijfdaagse regenperiode, een hittegolf, kroningsdag, windstorm en Feijenoord-rellen. Ook nu bleek een paniekmoment onontkoombaar. Dit kwam echter al voor het festival, toen bleek dat de directie Veilig van de Gemeente Rotterdam een ander evenement vergunning had verleend voor het Schouwburgplein op festivalzondag 6 mei. Het leek erop dat Circusstad Festival het plein dan leeg op moest leveren, wat onverenigbaar was met de programmering en grootse opzet van ons festival.

Het vroeg een aanzienlijke lobby en heel veel inspanning en creativiteit van bestuur, organisatie en productie om dit op te lossen. Er vonden verschillende spoedoverleggen plaats met Rotterdam Festivals, Afdeling Sport en Cultuur, Directie Veilig van de Gemeente en het andere evenement, waarna uiteindelijk tot een goede overeenstemming werd gekomen waarin onze belangen en die van het andere evenement goed werden gediend. Het systeem met A-, B- en C-vergunningen met elk hun eigen procedure, maakte het mogelijk dat een dergelijke misser kon ontstaan. Helaas was het gevolg wel dat één voorstelling op de zondag morgen werd geannuleerd.

Inmiddels zijn binnen de gemeente de verschillende afdelingen met elkaar in overleg om zeker te stellen dat de cultuurplan-festivals zoals Circusstad in de toekomst verzekerd zijn van een plek op de agenda en de bijbehorende vergunning.

5.6 Stakeholders en samenwerking

Rotterdam Circusstad smeedt allianties met tal van bedrijven en organisaties om te zorgen voor een sterk inhoudelijk, financieel en organisatorisch verband. Daarnaast is Circusstad Festival actief in verschillende internationale circusnetwerken van programmeurs, organisatoren en opleidingen.

Founding Partners:

TR Rotterdamse Schouwburg
Luxor Theater
Circus Rotjeknor
Codarts Circus Arts

Academy for Circus and Performance Art (ACaPA)
Ecole Supérieure des Arts du Cirque (ésac)
Residentieplek het Klooster Breda

Participatie:

Circomundo
Stichting Kunstzinnige Vorming Rotterdam (SKVR; projectbasis)
Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst (LKCA)
Tal van deelnemende amateurverenigingen en stichtingen uit verschillende disciplines.

Netwerken:

Circostrada (Europees netwerk voor circus- en straattheater)
Fedec (Europees netwerk Circusopleidingen)
Circomundo (koepel voor jeugdcircus)
Stichting Circuscultuur (oud én nieuw circus in Nederland)
Verenigde podiumkunstenfestivals
Netwerk cultuureducatie en talentontwikkeling Rotterdam.

Talent:

Productiehuis Rotterdam
Circo Circolo
Maastheater
Circunstruction
TENT

Overige programmapartners:

Foodfestival Djema el Fna
Studium Generale / Studio Erasmus
Circus in beweging Leuven
Vereniging Schouwburgplein

5.7 SWOT / Risicoanalyse

Het bestuur is verantwoordelijk voor het onderkennen en beheersen van risico's.

De belangrijkste risico's waar de stichting mee te maken betreffen financiën en veiligheid

Sterk

- Onderscheidend festival, jonge, artistiek interessante kunstvorm
- Laagdrempeligheid en sociale impact
- Beleiving festival met vermaak, verdieping en zelf doen
- Groeiende belangstelling, diversiteit, veelzijdig internationaal (kwaliteit)
- Samenwerking met vele partners en netwerken in binnen- en buitenland
- Rotterdamse, stedelijke basis
- Positie als voorloper in NL
- Grotere financiële zekerheid door structurele betrokkenheid Gemeente én Fonds Podiumkunsten

Zwak

- Kleine organisatie, geen eigen kantoor, team grotendeels freelance.
- Geen financiële buffer
- (te) beperkt budget voor nationale profilering
- Bezettingsgraad grote zalen is nog beneden ambitie
- Achterhaald imago van circus
- Fondsen afhankelijk
- Diffuus profiel, diversiteit van aanbod en publieksgroepen
- Sponsoring

Kans

- Jaarlijks ritme vergroot binding met publiek;
- Groot potentieel publiek onder bestaande én nieuwe doelgroepen
- Nu het festival vast onderdeel uitmaakt van de nationale structuur, kan ook op het nationale (media)toneel meer positie worden opgebouwd.
- Goed momentum circus zit in de lift ; Zaalcapaciteit laat ruimte voor groeiende inkomsten
- Nieuwe generatie makers staat op
- Social Circus - inspelen op behoefte in stad aan empowerment jeugd

Bedreiging

- De evenementenkalender in Rotterdam wordt steeds voller. In de festivalperiode (meivakantie) vinden vaal ook andere activiteiten plaats. De impact daarvan op het festival kan sterk wisselen.
- Als festival dat deels in de openlucht plaats vindt is het kwetsbaar voor weersomstandigheden.
- Te weinig gevoel van urgency bij publiek

Veiligheid

Het nemen van risico is eigen aan het circus; een belangrijk deel van de zeggingskracht komt voort uit de spanning die het gevaar van de acts met zich meebrengt. In workshops en bij amateurprojecten ligt deze verantwoordelijkheid bij de docent en de organisatie. De stichting is verantwoordelijk voor een veilige omgeving. Daarom wordt uitsluitend met professionele producenten en gecertificeerde riggers (voor installaties luchtwerk) gewerkt. Dit garandeert een goede professionele omgeving.

Ter afdekking van deze risico's heeft de stichting een aantal verzekeringen afgesloten:

- Bestuurdersaansprakelijkheid
- Aansprakelijkheid bedrijven (inclusief het geven van circus workshops en cursussen)
- Evenementenverzekering (af te sluiten per festivaleditie)

6. FINANCIEN

6.1 Inkomsten en uitgaven

Circusstad Festival 2018 is uiteindelijk gerealiseerd met een begroting van € 588.618,13. Het festival kwam tot stand dankzij de steun van een breed palet aan stakeholders: publiek, partners, sponsors en fondsen deden allen belangrijke bijdragen om het festival kostendekkend te kunnen realiseren. De projectafrekening laat een klein positief saldo zien van € 254,72.

Publieksinkomsten

Onze investering in social media, het organiseren van avondprogrammering op het plein en goede horeca heeft zich zichtbaar uitbetaald in de publieksinkomsten. Ten opzichte van 2017 zijn de publieksinkomsten gestegen met zo'n 40% en hebben we onze gestelde ambitie bereikt. Dit laat niet onverlet dat het bereik in de grote zalen van de theaters nog achterblijft bij de ambitie; de toename in bezettingsgraad vond vooral plaats bij de programmering overdag en op het plein. Speerpunt voor komende edities is om het bereik ook bij de grote-zaal producties te vergroten.

Opvallend waren dit jaar het grote aantal groepen dat het festival gezamenlijk bezocht. Zo hadden we gedurende het festival de grote groep professionals uit heel Europa over de vloer dankzij onze hosting van de jaarlijkse netwerkbijeenkomst Circostrada. Daarnaast hebben we gerichte belacties uitgevoerd richting BSO's, dat zeer goed werkte. Voor het eerste werkten we ook met 'Geef een Toegift'. Dit leverde grote maatschappelijke betrokkenheid én extra bezoek op de festivalzondag op.

Partners en sponsoring

Zowel de initiatiefnemers, als een groeiend aantal externe partners draagt bij aan het festival. Doordat de theaters garant staan voor de grote-zaal programmering bij hen in huis, wordt het risico op de kaartverkoop over drie organisaties gespreid, zodat er meer bijzondere voorstellingen gepresenteerd kunnen worden. Er werden enkele deals gesloten met bedrijven en mediapartners die in natura bijdroegen aan het festival door vaak forse kortingen te geven op geleverde diensten en materialen. Ook leverden zij – beperkt- bijdragen in cash.

Overheden

Door haar kwaliteit en de diversiteit van de programmering draagt het festival bij aan de doelen van verschillende overheden en overheidsfondsen. Vanaf 2017 ontvangt het festival zeer gewaardeerde structurele steun van zowel de Gemeente Rotterdam als het Fonds Podiumkunsten, waarmee het fundament voor een jaarlijks festivalritme is gelegd. Aanvullend deden Rotterdam Festivals en het Fonds voor Cultuurparticipatie projectbijdragen.

Fondsen

Private fondsen vormen een belangrijke steunpilaar voor het festival. Doordat met het festival zowel wordt ingezet op artistieke vernieuwing, als op talentontwikkeling, cultuurparticipatie en publieksverbreding voor de kunsten, zijn veel fondsen bereid gevonden om het festival te steunen. Juist dankzij deze hoognodige en zeer gewaardeerde steun, kan Rotterdam Circusstad bijdragen aan de brede ontwikkeling van deze nog jonge kunstvorm.

Resultaat

Het resultaat is weergegeven in bijgevoegde jaarrekening.

Het in 2017 aangelegde bestemming fonds is niet aangesproken.

Het balanstotaal eind 2018	€ 47.724,-
Het eigen vermogen op 31 dec:	€ 11.132,-
Waarvan bestemmingsreserve	€ 2.436,- (Rotterdam Festivals Bestemmingsfonds)

De resultaatrekening € 594.559,- met een slotsaldo van € 3,19

Daarmee is het bestuur tevreden over het financiële resultaat.

Liquiditeit

Aansluitend bij het financiële ritme van uitbetalingen van fondsen en de eigen inkomsten wordt een financiële planning gemaakt. Op 31 december 2018 zijn alle verplichtingen rond het festival 2018 voldaan.

Solvabiliteit

De stichting heeft geen schulden, maar ook geen substantieel eigen vermogen en is daardoor kwetsbaar voor financiële tegenvallers. Om het financiële risico te beheersen worden geen uitgaven gedaan, zonder dat er zicht is op de dekking ervan. Hierom wordt per editie een go/no go moment georganiseerd waarbij op basis van de begroting, de beschikbare middelen en verwachte inkomsten een definitieve werkbegroting wordt vastgesteld.

6.2 Accountant

Per editie vindt een evaluatie en afrekening plaats met financiers en partners. Daarnaast wordt jaarlijks na afronding van het boekjaar financieel jaarverslag met balans en jaarrekening opgemaakt door de boekhouder.

Waar nodig in verband met de subsidievoorwaarden worden deze gecontroleerd door een accountant. Sinds het nieuwe cultuurplan 2017-2020 wordt hiervoor samengewerkt met Abel Accountants uit Den Bosch.

Bij het financieel jaarverslag 2018 is een verklaring opgesteld, specifiek voor de afrekening met het Fonds Podiumkunsten. De afrekening van het gemeentelijke subsidie verloopt via Rotterdam Festivals, het evenementen loket van de gemeente. Dit gebeurt steeds enkele maanden na het festival, gelijktijdig met de afrekening met fondsen.

7. ONDERTEKENING

ALDUS VASTGESTELD DOOR HET BESTUUR VAN STICHTING ROTTERDAM CIRCUSSTAD

TE ROTTERDAM 14 MAART 2019

Korrie Louwes
Voorzitter

Justus Brouwers
Penningmeester

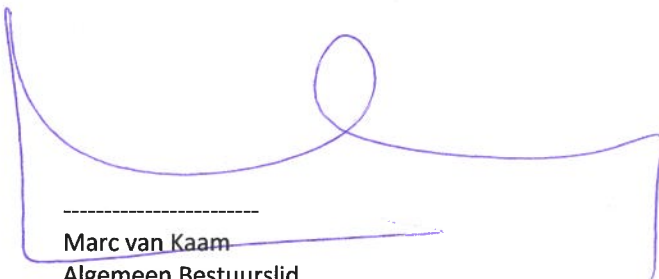
Marlin Huygens
Secretaris

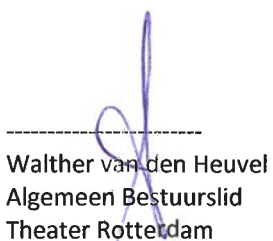
Bert Determann
Algemeen Bestuurslid

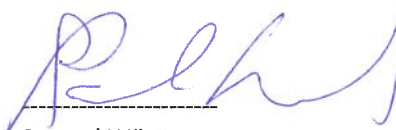
Marjan Frankuizen
Algemeen Bestuurslid
Circus Rotjeknor

Marc van Kaam
Algemeen Bestuurslid
Luxor Theater

Walther van den Heuvel
Algemeen Bestuurslid
Theater Rotterdam

Samuel Wüersten
Algemeen Bestuurslid
Codarts

FONDS PODIUMKUNSTEN: Model III F voor de Prestaties van Festivals

Editie	2018	2017	gem. 17-20
Duur in dagen	5	5	5
Aantal activiteiten kernprogrammering nl.	159	141	130
Professionals* *	136	112	110
Amateurs en studenten	23	29	20
Waarvan betaald	67	53	50
Waarvan gratis	92	88	80
Aantal overige activiteiten nl.	91	85	53
a. Rojeknor Circus Jungle (#dagen)	5	5	5
b. Masterclasses (in 2018 onderdeel crossover project)	0	6	5
c. Workshops (t.b.v. publiek)	21	24	18
d. Workshops & games crossover project Circus meets sports	49	41	20
e. Verdiepende randprogrammering	13	5	5
f. Presentaties buiten festival (ism andere evenementen)	3	4	
Totaal aantal activiteiten	250	226	183
Totaal aantal bezoekers	29.223	26.481	27.500
Totaal aantal bezoeken kernprogrammering	25.644	22.547	25.200
Totaal aantal bezoeken overige activiteiten (Participatie & verdieping)	3.279	2.784	2.300
Bezoek presentaties buiten festival (Djema el Fna)	300	1.150	
Totaal aantal bezoeken	29.223	26.481	27.500
Waarvan betaalde bezoeken	5.919	4.701	6.400
Waarvan niet betaalde bezoeken	23.304	21.780	21.100

** sterke toename mede onder invloed van Diep, kleine voorstelling die doorlopend speelde, tot wel 10x per dag.

FONDS PODIUMKUNSTEN: Model IV P/F voor de Speellijst

Gezelschap	Titel voorstelling	Lengte (min)	Aantal keer gespeeld	Aantal betaalde bezoeken	Aantal gratis bezoeken
Professioneel					
Captain Sugar and the Monkey Puppet	Camouflage	35	4	320	
Cia EfectoR	It's here, around the corner	25	1	54	
Circo eia	inTarsi	60	2	334	
Circolombia	Acéléré	60	2	661	40
Circolombia	Teaser	15	2		350
Cirk la Putyka	Batacchio	75	2	929	57
Convoi Exceptional	Concert	35	2		550
Descarga Timbera	Concert	35	2		410
DJ Matrub	Muziek	70	1		50
Roel Post en Eva Schubach	Strong Wo(man)	15	3		340
Familiar Faces	Not sure where this came from	35	1	80	
Flip 'n Fly	Flip 'n Fly	15	1		95
Fringe-acts Luxor	Diverse acts	30	1		250
Froukje & Collins - Acrobatisch duo	Act	15	1		100
Gravity & Other Myths	A Simple Space	60	4	1054	
Grensgeval met Camiel Corneille	Plock	55	2	72	
Klub Girko	122 x 244 – and a lot of life	45	1	80	
Liza van Brakel	Act	15	1		50
Liza van Brakel & Lisa Chudalla	Double bill	30	1	56	
Marnel ea - zang	Its Carpet	30	1		40
Menno van Dyke - Jongleur	Juggling Tango	20	1		150
No Nonsense Acrobatic Duo	Here to be there	15	14		2815
Opening Circusstad: Martin Baaij	Body Percussie	15	1	pm 687	
Opening fringe- acts & DJ	Diverse acts	30	1		350
Opening fringe-acts Luxor	Diverse acts	30	1		500
Panama Pictures	Of knives and men	20	1		pm 280
Paul vd Maat (acro met flessen)	Act	15	1		70
Remi Lebocey	Act	15	1		310
Ronja Breuk	Act	15	1		70
Ronja Siewert & Sabine Lustig	Seeking / Act	20	1		80
Schwing Jazz Band	Concert	60	1		60
Tall Tales Acrobatics	One of These Days	25	14	1316	
Tea Time Company	Stick Stok	15	27		6370
Vision Trio (live muziek)	Concert	45	1		20
Voldaan	Diep	15	28	486	
Wes Peden	Zebra	50	2	216	
Zinzi & Evertjan	MEMO	35	2	104	
Zinzi & Evertjan	Barstool bound	25	1		80
Freddy Burrows	Event Volkskracht diner	10	1		100
Erin, Jonas, Ales, Kolja	Various Acts Kunsthal	120	1		350
Subtotaal			136	5.762	13.657

Amateurs en studenten					
Bella en Mus met tissu - Rotjeknor		5	1		280
Circus zonder handen	BXL Composé	25	1		200
Circusmix	Act	10	1		pm 280
Codarts Circus Chain A - Ole en Mara (1	Ole, Mara, Anna, Jacob	30	2		650
Codarts Circus Chain B - David (diabold	David, Elias, Sophia, Char	30	2		265
Codarts Circus Chain C - Charlie&Abige	Elias, Jakob Jacobsson, Ju	30	2		440
Codarts Circus Chain D - Freddy (aerial	Freddy, Julia, Lauren	30	1		500
Diedom (jongleren, duo trapeze en acr	De Klos	30	1		400
Dodenherdenking	herinnering	30			pm 300
El Circo D'ell Fuego	Hardt	45	2		550
Extremities	Circus meets sports/extre	10	1		280
Gymvereniging Barendrecht - David Se	Circus meets sports	10	1		250
Helena Jans - Acapa - straps	Act	10	1		500
KABAAL	Kabaal	30	2		1050
Make You Move On - Wilco & Marieke	Circus meets sports	10	1		pm 280
Myrthe	Act	10	1		280
Reemz & Xenia / Dries.	Circus Meets Sports	10	1		350
Rotterdamse rugby club - de Rotterdam	Circus meets sports	10	1		130
Stoelenklimmen Boulder-Jakob-Rotjek	Circus meets sports	10	1		100
Subtotaal			23	0	6.225
Overige activiteiten nl					
Rojeknor Circus Jungle	Doorlopende workshop	300	5		1.800
Circus Meets Sports workshops	3x participatieproject	60	49	pm 13	746
Worskhops	Div. disciplines	60	21	157	5
Verdiepend programma	div. onderdelen		13	0	571
Programmering buiten het festival	andere evenementen	15	3		300
Subtotaal			91	157	3.422
TOTAAL			250	5.919	23.304

Jaarrekening 2018
Stichting Rotterdam Circusstad

**Rapport inzake de
jaarrekening 2018 van de
Stichting Rotterdam Circusstad**

Inhoud

Algemeen	3
Balans per 31 december 2018	4 - 5
Rekening van baten en lasten over 2018	6
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	7 - 8
Toelichting op de balans per 31 december 2018	9
Specificatie van de rekening van baten en lasten over 2018	13 - 17

Overige gegevens:

Controleverklaring

Bijlagen:

I. Analyse rekening 2018

Algemeen

Begrotingscijfers.

In de jaarrekening is de opgestelde begroting 2018 verwerkt.
Als bijlage bij deze jaarrekening is de begroting 2018 in samengevatte vorm opgenomen.

Resultaat boekjaar.

Het resultaat over 2018 bedraagt:	€	784
-----------------------------------	---	-----

Beleid ten aanzien van reserves:

De Algemene Reserve dient ter dekking van toekomstige (nadelige) exploitatieresultaten.
Per ultimo 2018 bedraagt deze reserve:

€	8.695
---	-------

Het totale eigen vermogen van de stichting bedraagt:	€	11.132
--	---	--------

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum welke in deze jaarrekening zijn te verwerken of te vermelden.

Balans per

Activa	31 december 2018	31 december 2017
<u>Vlottende activa</u>		
Vorderingen en overlopende activa		
Debiteuren	13	3.025
Nog te ontvangen posten	9.682	9.891
Overlopende activa	8.287	5.854
	€ 17.983	€ 18.771
 Liquide middelen	 € 29.760	 € 12.377
 Totaal activa	 € 47.742	 € 31.148

31 december 2018

P a s s i v a	31 december 2018	31 december 2017
<u>Eigen vermogen</u>		
Stichtingskapitaal	€ 8.695	€ 8.692
Bestemmingsreserves	2.436	2.436
Bestemmingsfondsen	0	0
	<u>€ 11.132</u>	<u>€ 11.128</u>
<u>Kortlopende schulden en overlopende passiva</u>		
Crediteuren	€ 9.520	€ 4.995
Belastingen en premies sociale verzekeringen	0	0
Overige schulden en overlopende passiva	27.091	15.025
	<u>€ 36.611</u>	<u>€ 20.020</u>
Totaal passiva	<u>€ 47.742</u>	<u>€ 31.148</u>

Vastgesteld door de Stichting Rotterdam
Circusstad

d.d.

voorzitter

29-3-2019
Kouwen

Rekening van baten en lasten over 2018

Omschrijving	Jaarrekening 2018	Begroting 2018	Jaarrekening 2017
<u>Baten</u>			
Publieksinkomsten/recettes	€ 58.385	€ 60.017	€ 42.419
Sponsorinkomsten	€ 26.284	€ 22.500	€ 25.140
Overige inkomsten	€ 68.270	€ 52.787	€ 50.160
Subtotaal directe opbrengsten	€ 152.939	€ 135.304	€ 117.719
Indirecte opbrengsten:	€ 0	€ 0	€ 0
Bijdragen uit private middelen	€ 148.904	€ 165.046	€ 179.020
Subtotaal eigen inkomsten	€ 301.843	€ 300.350	€ 296.739
Meerjarige subsidie FPK	€ 156.000	€ 150.000	€ 152.250
Meerjarige subsidie Provincie	€		
Subsidie gemeenten	€ 106.250	€ 106.250	€ 106.500
Subsidies en bijdragen publieke middelen	€ 31.250	€ 35.000	€ 42.500
Subtotaal subsidies en Bijdragen	€ 293.500	€ 291.250	€ 301.250
Overige / Vrijval reservering BND2			€
Totaal baten	€ 595.342,85	€ 591.600	€ 597.989
<u>Lasten</u>			
Beheerslasten personeel	€ 36.000	€ 36.000	€ 36.000
Beheerslasten materieel	€ 22.952	€ 20.900	€ 21.803
Subtotaal beheerslasten	€ 58.952	€ 56.900	€ 57.803
Activiteitslasten personeel	€ 295.040	€ 0	€ 296.713
Activiteitslasten materieel	€ 240.567	€ 0	€ 232.399
Subtotaal activiteitslasten	€ 535.607	€ 0	€ 529.112
Totaal lasten	€ 594.559	€ 56.900	€ 586.916
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	€ 784,31	€ 534.700	€ 11.073
Saldo rentebaten/-lasten	-781,12	0	3
Exploitatieresultaat	€ 3,19	€ 534.700	€ 11.076

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling.

Algemeen.

De jaarrekening wordt naar de grondslag van historische kosten opgesteld. De activa en passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders is aangegeven.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voorzover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd.

Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het boekjaar, worden in acht genomen indien zij vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Vergelijkende cijfers

De vergelijkende cijfers zijn overgenomen van de jaarrekening 2017.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld op basis van de richtlijnen voor de jaarverslaggeving 640 voor organisaties zonder winststreven. De jaarrekening is opgesteld in euro's. Activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij een andere waarderingsgrondslag is vermeld.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde (verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs) verminderd met de cumulatieve afschrijvingen.

De afschrijvingen zijn berekend volgens de lineaire methode op basis van de geschatte economische levensduur rekening houdend met een eventuele restwaarde.

Op investeringen, die in de loop van het jaar plaatsvinden, wordt tijdsevenredig afgeschreven.

De boekwaarde van de materiële vaste activa wordt verminderd met de eventuele investeringssubsidies.

Onderhanden projecten

De onderhanden projecten in opdracht van derden worden gewaardeerd tegen de gerealiseerde projectkosten vermeerderd met de toegerekende winst en verminderd met verwerkte verliezen en gedeclareerde termijnen. Indien het resultaat op een onderhanden project niet op betrouwbare wijze kan worden ingeschat wordt geen winst toegerekend. De projectkosten omvatten de direct op het project betrekking hebbende kosten, de kosten die toerekenbaar zijn aan projectactiviteiten in het algemeen en toewijsbaar zijn aan het project en andere kosten die contractueel aan de opdrachtgever kunnen worden toegerekend

Vorderingen

De vorderingen zijn opgenomen tegen de nominale bedragen, zonodig onder aftrek van voorzieningen voor oninbaarheid.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De resultaten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd; verliezen reeds zodra zij voorzienbaar zijn.

Afschrijvingen

De afschrijving op vaste activa wordt berekend op basis van de verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte economische levensduur.

Boekresultaten bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder afschrijvingen.

Overige bedrijfskosten

De kosten zijn berekend op basis van de historische kostprijs.

Toelichting op de balans per 31 december 2018

<u>Activa.</u>	2018	2017
<u>Vorderingen en overlopende activa</u>		
<u>Debiteuren</u>	€ <u>13</u>	€ <u>3.025</u>
<u>Nog te ontvangen posten</u>		
Nog te ontvangen	€ 2.819	€ 1.756
Omzetbelasting	6.863	8.135
Totaal	€ <u>9.682</u>	€ <u>9.891</u>
<u>Overlopende activa</u>		
Vooruitbetaalde kosten	€ 8.287	€ 5.854
Totaal	€ <u>8.287</u>	€ <u>5.854</u>
<u>Liquide middelen</u>		
Kas	€ 75	€ 75
Bank	29.685	12.303
Rabobank Sparen		0
Totaal	€ <u>29.760</u>	€ <u>12.377</u>

Passiva.

	2018	2017
<u>Eigen vermogen</u>		
<u>Stichtingskapitaal</u>		
Saldo per 1 januari	€ 8.692	€ 52
Resultaatbestemming	3	8.640
Saldo per 31 december	€ 8.695	€ 8.692
<u>Bestemmingsreserve</u>		
Saldo per 1 januari	€ 2.436	€ 0
Resultaatbestemming		2.436
Saldo per 31 december	€ 2.436	€ 2.436
<u>Kortlopende schulden en overlopende passiva</u>		
<u>Crediteuren</u>	€ 9.520	€ 4.995
<u>Overige schulden en overlopende passiva</u>		
Vooruitontvangen subsidie	€ 22.091	€ 7.500
Overige te betalen posten	5.000	7.525
Totaal	27.091	15.025

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Er zijn geen niet in de balans opgenomen verplichtingen

Specificatie van de rekening van baten en lasten over 2018LastenBeheerslasten Personeel

	Jaarrekening 2018	Begroting 2018	Jaarrekening 2017
Zakelijke leiding	€ 36.000	€ 36.000	36.000
	€ 36.000	€ 36.000	€ 36.000

*Met ingang van 2017 is ervoor gekozen de uren van de artistieke en zakelijke leiding niet meer te splitsen in een deel beheer en een deel activiteitenlasten, maar in plaats daarvan de zakelijke leiding geheel als beheerslasten te kenmerken, en de artistieke leiding geheel als activiteitenlasten.

Beheerslasten Materieel

Huisvesting	€ 3.000	€ 3.000	€ 1.200
Kantoor	€ 4.414	€ 1.000	€ 1.057
Reiskosten onkosten	€ 3.263	€ 2.400	€ 6.119
Administratie en accountant	€ 9.350	€ 9.500	€ 10.975
Verzekeringen	€ 2.424	€	€
Onvoorzien	€ 500	€ 5.000	€ 2.452
	€ 22.952	€ 20.900	€ 21.803

Waar eerder ZPP-ers overwegend thuis werkten voor het festival, is dit nu geconcentreerd in het kantoor van Circusstad, waardoor de kosten toenamen. Verzekeringen waren vooheen onderdeel van de kantoorkosten, maar zijn nu apart weergegeven.

Activiteitenlasten PersoneelTijdelijk personeel

Artistieke leiding	€ 36.000	€ 36.000	€ 36.250
Productie coördinator	€ 21.800	€ 22.500	€ 21.600
Fondsenwerving & sponsoring	€ 19.191	€ 17.500	€ 23.100
Marketing coördinator	€ 13.020	€ 17.500	€ 14.980
Marketing medewerker	€	€	€ 7.500
Stagiaires & Vrijwilligers	€ 1.500	€ 2.000	€ 3.027
Fringe programmeur	€ 6.700	€ 6.500	€ 1.310

<i>Uitkoop honoraria kernprogrammering podiumkunsten</i>	<i>160.746</i>	<i>171.160,00</i>	<i>156.552</i>
--	----------------	-------------------	----------------

Betaalde voorstellingen

			<u>100.695</u>
Compañía de Circo eia	€ 10.785	6.070	
Gravity and other Myths	€ 23.360	25.130	
Opdracht Tall Tales Acrobatics	€ 15.000	17.500	
Circus Thunderdog	€ -		
Daan Mathot	€ 6.053	6.050	
Cirk La Putyka	€ 18.514	21.530	
Circolombia	€ 34.169	31.620	
Captain Sugar and the monkey puppets	€ 3.900	3.700	
Wes Peden	€ 3.673	9.400	
TENT (Zinzi & Evertjan)	€ 2.568	2.600	
Familiar Faces	€ 2.113		
Cia EfectoR (martina en clara)	€ 1.045	1.200	
Club Girko	€ 1.050	1.150	
Liza van Brakel, en Lisa	€ 1.150	750	
Grensgeval	€ 2.000	1.250	
		1.750	
			<u>55.857</u>

Gratis voorstellingen - kennismaking

Stadsparade: Opdracht	€ 14.829	€ 15.000	
Stadsparade: Boekingen	€ 4.425	€ 5.000	
n.t.b. straatact Tea Time	€ 750	5.460	
Circolombia Straatact	€ 3.207	4.500	
Circus Zonder Handen	€ 2.500		
Eil Circo d'El Fuego	€ 1.500	2.250	
Codarts Circus Chain	€ 1.709	1.000	
Acts rond voorstelling	€ 659	1.500	
Studenten acts	€ 1.186	1.000	
Borrel / diner Acts	€ 1.801	1.250	
Bands	€ 2.800	4.500	

	Jaarrekening 2018	Begroting 2018	Jaarrekening 2017
<i>Uitkoop/honoraria overige programmering (participatie)</i>			32.394
Circus Jungle	€ 8.614	€ 7.500	
Workshops	€ -	€ 1.300	
Masterclasses	€ -	€ 900	
Uitwisseling	€ 3.000	€ 2.000	
Nieuw Contact - Circus Games	€ 4.071	€ 2.640	
Nieuw perspectief - 8 tot 14 jarigen	€ 1.294	€ 2.000	
Nieuwe Verbindingen - Circus Meets Sport	€ 2.217	€ 4.000	
Jeugdcircus Acts	€ -	€ 250	
Circus & Science	€ 5.078	€ 6.250	
Kick off	€ 3.034	€ 1.250	
Videowand Theater Rotterdam	€ -	€ 750	
Circostrada	€ 4.762	€ 3.000	
Participatie coordinator	€ 3.360	€ 4.200	
<i>Overige (programmering buiten het festival)</i>	€ 853		
	€ 295.040	€ 309.200	€ 296.714
Activiteitenlasten Materieel			
<i>Locatiekosten</i>			
Tenten / podia	€ 27.632	€ 25.000	€ 25.119
Infrastructuur	€ 11.619	€ 12.500	€ 12.378
Techniek	€ 34.430	€ 30.000	€ 31.880
Veiligheid	€ 8.298	€ 10.000	€ 8.096
Personeel	€ 18.894	€ 15.000	€ 26.097
Aankleding locaties	€ 2.579	€ 6.000	
Klein materiaal	€ 1.494	€ 5.000	€ 3.521
Frictiekosten Urban Trail	€ 2.819		
<i>Horeca</i>			
Horeca Publiekscatering	€ 19.088	€ 15.000	€ 18.372
Horeca Artiestencatering	€ 10.050	€ 10.000	
<i>Overige programmakosten</i>			€ 36.075
Presentatoren	€ 6.206	€ 6.000	
Opening	€ 6.004	€ 5.000	
Prospectie	€ 4.203	€ 5.000	
Kaartverkoop	€ 11.155	€ 10.000	
Reis en verblijf	€ 464	€ 1.000	
Nagekomen kosten 2017	€ 2.023		
<i>Marketing</i>			€ 70.880
Ontwerp, druk distributie (incl. citydressing)	€ 21.645	€ 30.000	
Social media en online	€ 16.240	€ 7.500	
Online Advertenties	€ 5.526	€ 7.500	
Mediapartners	€ 24.815	€ 17.500	
Informatievoorziening festivalterrein	€ 2.009	€ 2.500	
Content: foto, video, tekst	€ 3.375	€ 5.000	
	€ 240.567	€ 225.500	€ 232.399
Personele Bezetting			
Fte vast in dienst	-		-
Fte Tijdelijk in dienst	-		-
Fte Inhuur	2,2		1,7
Totaal fte personele bezetting	2,2		1,7
Aantal vrijwilligers	40		40
fte vrijwilligers	0,5		0,5

Baten.	Jaarrekening 2018	Begroting 2018	Jaarrekening 2017
Publieksinkomsten			
Recettes Circusstad	€ 27.880,03	€ 30.154,00	24.477,21
Recettes Theater Rotterdam	€ 8.552,36	€ 11.986,00	4.677,36
Recettes Luxor	€ 13.015,52	€ 15.877,00	11.290,66
Arrangementen	€ 8.937,04	€ 2.000,00	1.973,87
	€ 58.384,95	€ 60.017,00	€ 42.419,10
Sponsorinkomsten			
Sponsors financieel		€ 22.500,00	
Peitsman Licht en Geluid	€ 2.500,00		
Festival Tickets	€ 1.000,00		
Vereniging Verenigd Schouwburgplein	€ 1.000,00		
Guestwise	€ 419,00		
Dakpark Festival Hetty	€ 300,00		
Bibliotheek Joyce RF	€ 350,00		
Jacob Marisschool	€ 150,00		
Mediapartners	€ 20.565,00		
	€ 26.284,00	€ 22.500	€ 25.140,00
Overige inkomsten			
<i>Vergoedingen uit samenwerking</i>			
Rotterdamse Schouwburg	€ 31.359,52	€ 24.634	
Luxor Theater	€ 5.131,76	€ 5.653	
Codarts	€ 5.078,00	€ 5.000	
Circus Rotjeknor	€ 2.500,00	€ 2.500	
Dutch Performing Arts	€ 1.505,00	€	
<i>Opbrengsten horeca</i>			
Publiekshoreca	€ 19.876,54	€ 15.000	
<i>Bijdrage frictiekosten</i>			
Frictiekosten Urban Trail 2018	€ 2.819,28		
	€ 68.270,10	€ 52.787	€ 36.781,41
Fondsen en donaties			
<i>Bijdragen particulieren inclusief vrienden</i>			
Donaties	€ 429,00	€ 46	270
<i>Bijdragen van private fondsen</i>		€ 165.000	178.000
VSBfondsen	€ 50.000,00		
Fonds 21	€ 35.000,00		
Van Leeuwen Van Lignac Stichting	€ 30.000,00		
Fonds NN TP	€ 7.500,00		
Stichting Swart-van Essen	€ 7.500,00		
Dr. Hendrik Muller's Vaderlandsch Fonds	€ 4.000,00		
Stichting Elise Mathilde Fonds	€ 3.500,00		
Stichting Dioraphte	€ 4.974,80		
Van der Mandele Stichting	€ 1.000,00		
M.A.O.C. Gravin van Bylandt Stichting	€ 2.500,00		
Van Ommeren de Voogt Stichting	€ 2.500,00		
<i>Overige private bijdragen</i>			
Eigen programmering (buiten festival)	€		750
	€ 148.904	€ 165.046	€ 179.020

	Jaarrekening 2018	Begroting 2018	Jaarrekening 2017
Subsidies			
<i>Meerjarige subsidie Fonds Podiumkunsten</i>			
FPK, meerjarige activiteitsubsidie	€ 152.250,00	€ 150.000,00	152.250,00
FPK, meerjarige activiteitsubsidie	€ 3.750,00		
<i>Meerjarige subsidie gemeente</i>			
Gemeente Rotterdam, cultuurplan	€ 106.250,00	€ 106.250,00	106.500,00
<i>Overige publieke bijdragen</i>			
Gemeente Rotterdam, Rotterdam Festivals	€ 21.750,00	€ 25.000,00	€ 20.000,00
Fonds voor Cultuurparticipatie	€ 9.500,00	10.000,00	22.500,00
	€ 293.500,00	€ 291.250,00	€ 301.250,00
Financiële baten en lasten			
Rentelasten	781		
Rentebaten	0,26		3
	€ -781	€	€ 3
Exploitatie resultaat	€ 784,31	€ 534.700	€ 11.073
<u>Voorstel tot bestemming van het saldo:</u>			
toevoeging algemene reserve	€ 8.637	€ 534.700	€ 11.073
toevoeging bestemmingsreserve	2.436		
	11.073	534.700	11.073

Overige gegevens

aan Stichting Rotterdam Circusstad
T.a.v. het bestuur
Eendrachtsweg 42
3012 LD Rotterdam

datum

18 maart 2019

Kenmerk

10.313-180319

behandeld door

H.J.M. (Ron) Boeren AA

betreft

Controleverklaring 2018.

Geacht bestuur,

Hierbij hebben wij het genoegen u de controleverklaring ten behoeve van het Fonds Podiumkunsten bij de jaarrekening 2018 van de Stichting Rotterdam Circusstad te doen toekomen. Wij machtigen u hierbij onze controleverklaring en de jaarrekening 2018 aan het Fonds Podiumkunsten te verzenden.

De onderstaande machtiging tot openbaarmaking wordt afgegeven bij de jaarrekening 2018 van de Stichting Rotterdam Circusstad, met een voordelig resultaat van € 3 en een positief eigen vermogen van € 11.132.

Wij bevestigen u ermee akkoord te gaan dat het afschrift van onze controleverklaring wordt openbaar gemaakt, mits de opgemaakte jaarrekening ongewijzigd wordt vastgesteld door het bestuur van uw stichting. Openbaarmaking van de controleverklaring is slechts toegestaan samen met deze jaarrekening. Indien u de jaarrekening en de controleverklaring opneemt op internet dient u te waarborgen dat de jaarrekening goed is afgescheiden van andere informatie op de internetsite. Afscheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarrekening in een niet-bewerkbare vorm in een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarrekening verlaat ("u verlaat de beveiligde, door de accountant gecontroleerde jaarrekening).

Een exemplaar van de jaarrekening dient te worden ondertekend door het bestuur. De jaarrekening dient te worden vastgesteld in een bestuursvergadering en dient te worden genotuleerd.

Overigens wijzen wij erop dat indien tot de vergadering van het bestuur omstandigheden blijken die aanpassing van de jaarrekening noodzakelijk maken, een dergelijke aanpassing nog voor de vergadering moet worden gemaakt op grond van het bepaalde in artikel 2:362, lid 6 BW en artikel 2:392, lid 1 onder g BW. Uiteraard vervalt in die situatie onze bovengenoemde toestemming.

Abel Accountants bv

Gasthuispoort 6

5211 DS 's-Hertogenbosch

t. 073 6100116

www.abelaccountants.nl

info@abelaccountants.nl

KvK 51770091

btw NL8501.63.237B01

Mocht u naar aanleiding van het bovenstaande nog vragen hebben dan zijn wij graag bereid daarop nadere toelichting te geven.

Wij vertrouwen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
abel-accountants b.v.

Namens deze,

A large, stylized handwritten signature in blue ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke, positioned above the printed name.

H.J.M. Boeren
Accountant-Administratieconsulent

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van de Stichting Rotterdam Circusstad

A. Verklaring betreffende de jaarrekening 2018

Wij hebben de jaarrekening 2018 van de Stichting Rotterdam Circusstad te Rotterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van de Stichting Rotterdam Circusstad per 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met het Handboek verantwoording Meerjarige Festivalsubsidie 2017-2020 en de grondslagen van waardering van activa en passiva en resultaatbepaling, zoals uiteengezet op bladzijden 7 en 8 van de jaarrekening;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikking en het Handboek verantwoording Meerjarige Festivalsubsidie 2017-2020.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2018;
2. de staat van baten en lasten over 2018
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het controleprotocol van de Meerjarige regeling 2017-2020 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Stichting Rotterdam Circusstad zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA)

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag
- de overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het Handboek Verantwoording Meerjarige Festivalsubsidiesubsidie 2017-2020 is vereist

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen uit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse standaard 720 en het Controleprotocol van de Meerjarige Regeling 2017-2020. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met het Handboek Verantwoording Meerjarige Festivalsubsidie 2017-2020.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheid van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur van de Stichting Rotterdam Circusstad is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het Handboek Verantwoording Meerjarige Festivalsubsidie 2017-2020. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van voornoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheid voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de

organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening.

Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan het bestuur dat wij relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met het bestuur over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met het bestuur hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

's-Hertogenbosch, 18 maart 2019.

Abel accountants B.V.
Namens deze:

A large, stylized handwritten signature in blue ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke.

H.J.M. Boeren
Accountant-Administratieconsulent

aan Stichting Rotterdam Circusstad
Eendrachtsweg 42
3012 LD Rotterdam

datum
22-maart-2019

Kenmerk
10.313-R-220319

behandeld door

H.J.M. (Ron) Boeren AA

betreft Rapport van feitelijke bevindingen.

Geacht bestuur,

Hierbij hebben wij het genoegen u het Rapport van feitelijke bevindingen te doen toekomen ten behoeve van het Fonds Podiumkunsten. Wij machtigen u hierbij dit rapport aan het Fonds Podiumkunsten te verzenden.

Mocht u naar aanleiding van het bovenstaande nog vragen hebben dan zijn wij graag bereid daarop nadere toelichting te geven.

Wij vertrouwen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
abel-accountants b.v.

Namens deze,

H.J.M. Boeren
Accountant-Administratieconsulent

Abel Accountants bv

Gasthuispoort 6

5211 DS 's-Hertogenbosch

t. 073 6100116

www.abelaccountants.nl

info@abelaccountants.nl

KvK 51770091

btw NL8501.63.237B01

Rapport van feitelijke bevindingen inzake de prestatieverantwoording 2018 van Festivals

10.313-R-220319

Aan: het bestuur van de Stichting Rotterdam Circusstad

Opdracht

Wij hebben een aantal specifieke werkzaamheden verricht met betrekking tot Model III-F voor de prestatieverantwoording 2018 zoals omschreven in onze opdrachtbrief van 3 augustus 2018. Deze rapportage bevat de uitkomsten van deze werkzaamheden.

Het is de bedoeling dat u zelf een oordeel vormt over de werkzaamheden en over de in dit rapport weergegeven bevindingen en op basis daarvan uw eigen conclusie trekt. Wij wijzen er op dat indien wij aanvullende werkzaamheden zouden hebben verricht of een controle-of beoordelingsopdracht zouden hebben uitgevoerd, wellicht andere onderwerpen zouden zijn geconstateerd die voor rapportering in aanmerking zouden zijn gekomen.

Aard en reikwijdte van de verrichte werkzaamheden

Wij hebben onze werkzaamheden verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse standaard 4400 'Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden met betrekking tot financiële informatie'.

Het doel van deze opdracht tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden is het verrichten van die werkzaamheden die wij met de Stichting Rotterdam Circusstad zijn overeengekomen en het rapporteren over de feitelijke bevindingen. De werkzaamheden ten aanzien van dit onderzoek zijn door het Fonds Podiumkunsten benoemd in de Bijlage bij het Controleprotocol Meerjarige Activiteitsubsidie 2017-2020. Aangezien wij slechts verslag doen van feitelijke bevindingen uit hoofde van de overeengekomen werkzaamheden betekent dit dat op het in het Model III-F voor de prestatieverantwoording opgenomen cijfermateriaal en toelichtingen geen accountantscontrole is toegepast en dat evenmin een beoordelingsopdracht is uitgevoerd. Dit houdt in dat aan onze rapportage geen zekerheid kan worden ontleend omtrent de getrouwheid van het in Model III-F voor de prestatieverantwoording opgenomen cijfermateriaal en toelichtingen daarop.

Het behoort niet tot onze taak om de prestatiegegevens opnieuw te meten en te onderzoeken om daarmee ook een uitspraak te doen over de uitkomsten van het proces. Het beoordelen van deze uitkomsten vormt derhalve geen onderdeel van onze taak.

Beschrijving uitgevoerde specifieke werkzaamheden

Wij hebben de volgende werkzaamheden verricht:

- Wij zijn nagegaan of het proces van verzamelen, vastleggen, verwerken en verstrekken van de prestatiegegevens is beschreven.
- Wij zijn nagegaan of in de beschrijving van het proces beheersingsmaatregelen, waaronder functiescheiding en bezoekersregistratie, zijn opgenomen om de juistheid en volledigheid van de prestatiegegevens te waarborgen.

- Wij zijn door middel van deelwaarneming, waarvan de omvang afhankelijk is van het aantal malen per jaar dat het proces wordt uitgevoerd, nagegaan dat het proces en de daarin opgenomen beheersingsmaatregelen bestaan conform de beschrijving.
- Wij zijn nagegaan of de verantwoordelijkheden en bevoegdheden met betrekking tot het proces zijn vastgelegd.
- Wij zijn nagegaan of de in de prestatieverantwoording opgenomen activiteiten aansluiten met de financiële administratie;
- Wij zijn voor een deelwaarneming van 26 activiteiten nagegaan of de activiteit daadwerkelijk heeft plaatsgevonden, aan de hand van de onderliggende documentatie [contracten/borderellen/programma's/publicaties/uitingen/agenda's/mediaberichtgeving/flyers/posters/...];
- Wij zijn voor een deelwaarneming van 26 activiteiten nagegaan of het aantal in de prestatieverantwoording opgenomen bezoekers aansluit op de bezoekersregistratie van de instelling, waarbij tevens een uitsplitsing is gemaakt tussen het aantal betalende en niet-betalende bezoeker, en tussen het aantal bezoekers aan kernprogrammering en overige activiteiten
- Wij zijn nagegaan of de speellijst (model IV) aansluit op de prestatieverantwoording (model III-F)

Beschrijving van de feitelijke bevindingen

- Wij hebben vastgesteld, dat het proces van verzamelen, vastleggen, verwerken en verstrekken van de gegevensprestatie is beschreven;
- Wij hebben vastgesteld, dat in de beschrijving van het proces beheersingsmaatregelen, waaronder functiescheiding, zijn opgenomen om de juistheid en volledigheid van de prestatiegegevens te waarborgen;
- Wij hebben middels een deelwaarneming van 26 prestatiegegevens vastgesteld dat het proces en de daarin opgenomen beheersingsmaatregelen bestaan conform de beschrijving;
- Wij hebben vastgesteld dat de verantwoordelijkheden en bevoegdheden met betrekking tot het proces zijn vastgelegd;
- Wij hebben vastgesteld dat de in de prestatieverantwoording opgenomen activiteiten opgenomen zijn in de financiële administratie;
- Wij hebben voor een deelwaarneming 26 activiteiten vastgesteld dat de activiteit daadwerkelijk heeft plaatsgevonden, aan de hand van de onderliggende documentatie [contracten/borderellen/programma's/publicaties/uitingen/agenda's/mediaberichtgeving/flyers/posters/...];
- Wij hebben voor een deelwaarneming van 26 activiteiten vastgesteld dat het aantal in de prestatieverantwoording opgenomen bezoekers aansluit op de bezoekersregistratie van de instelling, waarbij tevens een uitsplitsing is gemaakt tussen het aantal betalende en niet-betalende bezoeker, en tussen het aantal bezoekers aan kernprogrammering en overige activiteiten. Daarbij merken wij op dat het in het prestatieoverzicht opgenomen aantal niet betalende bezoekers mede gebaseerd is op een inschatting van het aantal bezoekers op basis van tellingen en schattingen, gespreid over de duur van het festival.
- Wij hebben vastgesteld dat de speellijst (model IV) aansluit op de prestatieverantwoording (model III-F)

10.313-R-220319

Beperking in de verspreidingskring en het gebruik

Deze rapportage is uitsluitend bestemd voor de Stichting Rotterdam Circusstad en het Fonds Podiumkunsten, aangezien anderen die niet op de hoogte zijn van het doel van de werkzaamheden de resultaten onjuist kunnen interpreteren. Wij verzoeken u derhalve de rapportage niet aan anderen te verstrekken zonder onze uitdrukkelijke toestemming vooraf.

's-Hertogenbosch, 22 maart 2019.

Abel-Accountants B.V.

Namens deze:

H.J.M. Boeren
Accountant-Administratieconsulent

FONDS PODIUMKUNSTEN: Model III F voor de Prestaties van Festivals

Editie	2018	2017	gem. 17-20
Duur in dagen	5	5	5
Aantal activiteiten kernprogrammering nl.	159	141	130
Professionals* *	136	112	110
Amateurs en studenten	23	29	20
Waarvan betaald	67	53	50
Waarvan gratis	92	88	80
Aantal overige activiteiten nl.	91	85	53
a. Rojeknor Circus Jungle (#dagen)	5	5	5
b. Masterclasses (in 2018 onderdeel crossover project)	0	6	5
c. Workshops (t.b.v. publiek)	21	24	18
d. Workshops & games crossover project Circus meets sports	49	41	20
e. Verdiepende randprogrammering	13	5	5
f. Presentaties buiten festival (ism andere evenementen)	3	4	
Totaal aantal activiteiten	250	226	183
Totaal aantal bezoekers	29.223	26.481	27.500
Totaal aantal bezoeken kernprogrammering	25.644	22.547	25.200
Totaal aantal bezoeken overige activiteiten (Participatie & verdieping)	3.279	2.784	2.300
Bezoek presentaties buiten festival (Djema el Fna)	300	1.150	
Totaal aantal bezoeken	29.223	26.481	27.500
Waarvan betaalde bezoeken	5.919	4.701	6.400
Waarvan niet betaalde bezoeken	23.304	21.780	21.100

** sterke toename mede onder invloed van Diep, kleine voorstelling die doorlopend speelde, tot wel 10x per dag.

FONDS PODIUMKUNSTEN: Model IV P/F voor de Speellijst

Gezelschap	Titel voorstelling	Lengte (min)	Aantal keer gespeeld	Aantal betaalde bezoeken	Aantal gratis bezoeken
Professioneel					
Captain Sugar and the Monkey Puppet	Camouflage	35	4	320	
Gia EfectoR	It's here, around the corner	25	1	54	
Circo eia	inTarsi	60	2	334	
Circolombia	Acéléré	60	2	661	40
Circolombia	Teaser	15	2		350
Cirk la Putyka	Batacchio	75	2	929	57
Convoi Exceptional	Concert	35	2		550
Descarga Timbera	Concert	35	2		410
DJ Matrub	Muziek	70	1		50
Roel Post en Eva Schubach	Strong Wo(man)	15	3		340
Familiar Faces	Not sure where this came from	35	1	80	
Flip 'n Fly	Flip 'n Fly	15	1		95
Fringe-acts Luxor	Diverse acts	30	1		250
Froukje & Collins - Acrobatisch duo	Act	15	1		100
Gravity & Other Myths	A Simple Space	60	4	1054	
Grensgeval met Camiel Corneille	Plock	55	2	72	
Klub Girko	122 x 244 -- and a lot of lit	45	1	80	
Liza van Brakel	Act	15	1		50
Liza van Brakel & Lisa Chudalla	Double bill	30	1	56	
Marnel ea - zang	Its Carpet	30	1		40
Menno van Dyke - Jongleur	Juggling Tango	20	1		150
No Nonsense Acrobatic Duo	Here to be there	15	14		2815
Opening Circusstad: Martin Baaij	Body Percussie	15	1	pm 687	
Opening fringe- acts & DJ	Diverse acts	30	1		350
Opening fringe-acts Luxor	Diverse acts	30	1		500
Panama Pictures	Of knives and men	20	1		pm 280
Paul vd Maat (acro met flessen)	Act	15	1		70
Remi Lebocey	Act	15	1		310
Ronja Breuk	Act	15	1		70
Ronja Siewert & Sabine Lustig	Seeking / Act	20	1		80
Schwing Jazz Band	Concert	60	1		60
Tall Tales Acrobatics	One of These Days	25	14	1316	
Tea Time Company	Stick Stok	15	27		6370
Vision Trio (live muziek)	Concert	45	1		20
Voldaan	Diep	15	28	486	
Wes Peden	Zebra	50	2	216	
Zinzi & Evertjan	MEMO	35	2	104	
Zinzi & Evertjan	Barstool bound	25	1		80
Freddy Burrows	Event Volkskracht diner	10	1		100
Erin, Jonas, Ales, Kolja	Various Acts Kunsthal	120	1		350
Subtotaal			136	5.762	13.657
Amateurs en studenten					
Bella en Mus met tissu - Rotjeknor		5	1		280
Circus zonder handen	BXL Composé	25	1		200
Circusmix	Act	10	1		pm 280
Codarts Circus Chain A - Ole en Mara (t	Ole, Mara, Anna, Jacob	30	2		650
Codarts Circus Chain B - David (diabolo	David, Elias, Sophia, Char	30	2		265
Codarts Circus Chain C - Charlie&Abige	Elias, Jakob Jacobsson, Ju	30	2		440
Codarts Circus Chain D - Freddy (aerial	Freddy, Julia, Lauren	30	1		500
Diedom (jongleren, duo trapeze en acro	De Klos	30	1		400
Dodenherdenking	herinnering	30			pm 300
Ell Circo D'ell Fuego	Hardt	45	2		550
Extremities	Circus meets sports/extre	10	1		280
Gymvereniging Barendrecht - David Se	Circus meets sports	10	1		250
Helena Jans - Acapa - straps	Act	10	1		500
KABAAL	Kabaal	30	2		1050
Make You Move On - Wilco & Marieke	Circus meets sports	10	1		pm 280
Myrthe	Act	10	1		280
Reemz & Xenia / Dries.	Circus Meets Sports	10	1		350
Rotterdamse rugby club - de Rotterdam	Circus meets sports	10	1		130
Stoelenklimmen Boulder-Jakob-Rotjek	Circus meets sports	10	1		100
Subtotaal			23	0	6.225
Overige activiteiten nl					
Rojeknor Circus Jungle	Doorlopende workshop	300	5		1.800
Circus Meets Sports workshops	3x participatieproject	60	49	pm 13	746
Workshops	Div. disciplines	60	21	157	5
Verdiepend programma	div. onderdelen		13	0	571
Programmering buiten het festival	andere evenementen	15	3		300
Subtotaal			91	157	3.422
TOTAAL			250	5.919	23.304